

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till godkännande av avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen samt till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och till lag om ändring av tullagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen ska godkänna avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen, vilket undertecknades i Luxemburg i oktober 2004, samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet.

Avtalet ska tillämpas på administrativt bistånd och internationell rättslig hjälp i brottmål mellan de avtalsslutande parterna i syfte att förhindra, förebygga och upptäcka bedrägerier som gäller parternas finansiella intressen. Bestämmelserna i avtalet grundar sig i huvudsak på olika avtal om motsvarande bistånd och hjälp som ingåtts inom EU. I praktiken kommer avtalet särskilt att tillämpas på bedrägerier inom varuhandeln, men också på bedrägerier som gäller bidrag som lyfts ur de avtalsslutande parternas budgetar. När det gäller varuhandel är det administrativa biståndet traditionellt tullsamarbete i överensstämmelse med internationella fördrag eller administrativt bistånd mellan skattemyndigheterna. Myndigheterna lämnar alla upplysningar som de har tillgång till och inhämtar uppgifter för att överlämna dem vidare samt

utför kontroller. Avtalet ska också tillämpas på brott som hör samman med nämnda brott, t.ex. penningtvätt och korruption. I avtalet sägs uttryckligen att en avtalsslutande part inte får åberopa banksekretessen som skäl för att vägra ge rättslig hjälp. Avtalet kan inte tillämpas på bedrägerier som gäller direkt beskattning.

Avtalet ska träda i kraft första dagen i andra månaden efter den sista avtalsslutande partens anmälan av ratifikations- eller godkännandeinstrument. Vid anmälan om ratifikation eller när som helst efter detta kan en part emellertid göra en förklaring enligt vilken parten börjar tillämpa avtalet med andra parter som har gjort samma förklaring.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtal som hör till området för lagstiftningen. I propositionen ingår dessutom ett förslag till ändring av tullagen, eftersom det i avtalet inte finns tillräckliga bestämmelser om den rättsliga ställningen hos en främmande stats tjänstemän i en sådan gemensam utredningsgrupp som enligt avtalet kan tillsättas för att utföra administrativ utredning.

Lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som avtalet träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	4
2.1 Gemenskapens och Finlands reglering av tullsamarbetet med Schweiz.....	4
2.2 Gällande regler för internationell rättslig hjälp i brottmål	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
5.1 Beredningen av ärendet inom Europeiska unionen.....	5
5.2 Den nationella beredningen av ärendet	5
DETALJMOTIVERING	5
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL FINSK LAGSTIFTNING	5
AVDELNING I Allmänna bestämmelser	5
AVDELNING II Administrativt bistånd	7
KAPITEL 1 Allmänna bestämmelser	7
KAPITEL 2 Bistånd efter en framställning	8
KAPITEL 3 Bistånd på eget initiativ	9
KAPITEL 4 Särskilda samarbetsformer	9
KAPITEL 5 Indrivning	9
AVDELNING III Ömsesidig rättslig hjälp	9
AVDELNING IV Slutbestämmelser	15
2 LAG OM SÄTTANDE I KRAFT AV DE BESTÄMMELSER SOM HÖR TILL OMRÅDET FÖR LAGSTIFTNINGEN I AVTALET OM SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET, Å DEN ANDRA, OM BEKÄMPANDE AV BEDRÄGERIER OCH ANNAN OLAGLIG VERKSAMHET SOM SKADAR DERAS FINANSIELLA INTRESSEN	16
3 TULLAGEN	16
4 IKRAFTTRÄDANDE	16
5 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT BEHANDLINGSORDNING ..	16
5.1 Behovet av riksdagens samtycke	16
5.2 Behandlingsordning	17
LAGFÖRSLAGET	18
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen.	18
om ändring av tullagen	19
FÖRDRAGSTEXTER.....	20

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I avtalet mellan EG och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet (Schweiz), å den andra, ingår bestämmelser om samarbete som hör till området för administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp mellan länderna när det gäller att bekämpa bedrägerier och annan olaglig verksamhet som strider mot deras finansiella intressen. Avtalet är indelat i fyra avdelningar, av vilka avdelning I innefattar allmänna bestämmelser. Av dessa är artikel 2 den centrala, eftersom den fastställer avtalets tillämpningsområde. Till avdelning II i avtalet hör bestämmelserna om administrativt bistånd och till avdelning III bestämmelserna om ömsesidig rättslig hjälp. Avdelning IV i avtalet innefattar slutbestämmelserna.

Avtalet gäller lämnande av administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp i brottmål i verksamhet som gäller varuhandel i strid med tull- och jordbrukslagstiftningen, handel i strid med skattelagstiftningen om mervärdesskatt, särskilda konsumtionsskatter och acciser, mottagande eller innehållande av medel ur de avtalsslutande parternas budgetar eller budgetar som förvaltas av dem eller för deras räkning eller de avtalsslutande parternas förfaranden när det gäller att ingå upphandlingskontrakt. Dessutom gäller avtalet lämnande av administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp i brottmål vid beslag och indrivning av belopp eller belopp som felaktigt har utbetalats till följd av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar de avtalsslutande parternas finansiella intressen.

De som huvudsakligen ska tillämpa avtalet är de avtalsslutande staternas tullmyndigheter, men även andra brottsbekämpande myndigheter, såsom polis och andra rättsliga myndigheter, samt kommissionens behöriga myndigheter för bedrägeribekämpning.

I fråga om tullsamarbetet följer avtalet konventionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningar (Neapel II-konventionen) (FördrS 148/2004) och Världstullorganisationens (WCO) modellavtal för tullsamarbete. I fråga om acciser re-

gleras den ömsesidiga hjälpen och det ömsesidiga administrativa biståndet mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i EU i rådets förordning (EG) nr 2073/2004 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter. Avtalsbestämmelserna om administrativt samarbete motsvarar även motsvarande bestämmelser i nämnda förordning. I fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål grundar sig en del av avtalsbestämmelserna på avtal mellan EU:s medlemsstater, i synnerhet på konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (FördrS 88/2005), nedan 2000 års konvention om rättslig hjälp, samt på protokollet som bifogats konventionen (FördrS 44/2005), nedan 2001 års protokoll om rättslig hjälp. Dessa konventioner kompletterar i synnerhet den europeiska konventionen om inbördes rättslig hjälp i brottmål av år 1959 (FördrS 30/1981), nedan europeiska konventionen om rättshjälp i brottmål av år 1959. Denna konvention är i kraft även mellan Finland och Schweiz. I Finland ingår de grundläggande reglerna om internationell rättslig hjälp i brottmål i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994), nedan lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Till den del bestämmelserna i avtalet som ska sättas i kraft motsvarar bestämmelserna i 2000 års konvention om rättslig hjälp och 2001 års protokoll om rättslig hjälp hänvisas i propositionen till de regeringspropositioner som gäller sättande i kraft av dessa avtal (RP 31/2003 rd och RP 178/2004 rd).

Avtalet är till sin natur ett avtal med delad kompetens, dvs. ett s.k. blandat avtal, vars bestämmelser dels hör till gemenskapens och dels till en medlemsstats behörighet. Därför är inte bara gemenskapen och Schweiz utan också gemenskapens medlemsstater avtalsparter. Till den del avtalet innehåller bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet krävs nationella godkännandeförfaranden för att avtalet ska träda i kraft.

2 Nuläge

2.1 Gemenskapens och Finlands reglering av tullsamarbetet med Schweiz

När det gäller varuhandel kommer det administrativa biståndet i praktiken att vara tullsamarbete mellan tullmyndigheterna. Ett flertal avtal har ingåtts mellan gemenskapen och Schweiz om tullförfaranden och den godstrafik som går genom Schweiz. Ett tilläggsprotokoll till avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet har år 1997 också uppgjorts om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor (EGT L 169, 27.6.1997, s. 81). Enligt protokollet ska avtalsparterna ge varandra sådan hjälp som kan genomföras genom administrativt förfarande, dvs. parterna överlämnar sådan information som de besitter och utför övervaknings- och kontrollåtgärder inom ramen för sin administrativa behörighet. Eftersom avtalet endast gäller administrativt samarbete hör dess innehåll enbart till gemenskapens behörighet. Medlemsstaterna är således inte direkta avtalsparter, utan det är fråga om ett bilateralt avtal.

Tullagen (1466/1994) föreskriver om förfaranden för det administrativa tullsamarbetet. Enligt 27 § i lagen får tullmyndigheten till en utländsk tullmyndighet lämna ut uppgifter för förebyggande och utredning av brott samt för åtalsprövning och till en annan myndighet än en tullmyndighet, om uppgifterna är nödvändiga för förebyggande eller utredning av ett sådant brott för vilket kunde utdömas fängelse, om brottet hade begåtts i Finland. Bestämmelsen kräver inte ömsesidighet utan den kan redan nu tillämpas om Schweiz innehåller om att få sådana uppgifter.

2.2 Gällande regler för internationell rättslig hjälp i brottmål

Den internationella rättsliga hjälpen i brottmål regleras i Finland genom såväl nationell lagstiftning som internationella avtal och konventioner. Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden, som trädde i kraft 1994, är den centrala allmänna lagen

om rättslig hjälp i brottmål. Bestämmelser om internationell rättslig hjälp i brottmål ingår även i många andra lagar. Finland har också anslutit sig till ett flertal internationella konventioner som innehåller bestämmelser om Finlands skyldigheter att lämna andra stater rättslig hjälp i brottmål samt om Finlands rättigheter att få rättslig hjälp i brottmål av andra stater. Gällande regler om internationell rättslig hjälp i brottmål har mer ingående behandlats i regeringens propositioner om sättande i kraft av ovan nämnda 2000 års konvention om rättslig hjälp och 2001 års protokoll om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 6—8 och RP 178/2004 rd, s. 4—6).

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med avtalet är att effektivisera samarbetet mellan parterna för att bekämpa sådana bedrägerier som gäller parternas finansiella intressen. I fråga om tullsamarbetet kommer avtalet att bredda och fördjupa samarbetsområdet i jämförelse med vad som överenskommits i ovan nämnda tullsamarbetsprotokoll. Avtalsparterna lämnar varandra hjälp via sina behöriga myndigheter enligt avtalsbestämmelserna för att säkerställa att lagstiftningen för tillämpningsområdet tillämpas på behörigt sätt och för att förhindra och undersöka lagstridiga handlingar och väcka åtal gällande dessa handlingar. Hjälp lämnas också när det gäller att delge de dokument som hör till tillämpningen av lagstiftningen. Även fordringar kan drivas in för en annan avtalslutande parts räkning.

Enligt avtalet vidtas åtgärderna på den avtalsslutande parts territorium som har mottagit begäran i överensstämmelse med gällande lagstiftning och inom ramen för den myndighets behörighet som har mottagit begäran. Administrativt bistånd innebär att upplysningar på begäran eller på eget initiativ överlämnas till en annan avtalsslutande parts myndigheter eller att administrativa kontroller utförs. Såsom åtgärder som hör till rättslig hjälp görs på begäran av den avtalsslutande parten husrannsakan och beslag, överlämnas bevis och beslagtagna egendom. Enligt avtalet lämnas uppgifter även om bankkonton.

Parternas behöriga myndigheter kan också inrätta gemensamma utredningsgrupper. Bestämmelserna i avtalet motsvarar i stort sett EU:s gällande lagstiftning och konventionerna mellan medlemsstaterna.

I regeringens proposition föreslås också att tullagen ändras genom att en ny 54 a § fogas till lagen. Den föreslagna bestämmelsen kompletterar avtalsbestämmelserna om rättslig ställning och ansvar i fråga om tjänstemän som är verksamma på en annan stats territorium.

4 Propositionens konsekvenser

Avtalet väntas underlätta avslöjande och i synnerhet utredning av sådana bedrägerier inom EU som även direkt gäller gemenskapens budget och som orsakar gemenskapen och medlemsstaterna ekonomiska förluster och som har kopplingar till Schweiz. Till dem kan räknas bedrägerier som har gjorts från Schweiz eller sådana bedrägerier där bevis även av andra orsaker kunde finnas tillgängliga i Schweiz. Propositionen har inte några konsekvenser för förvaltningsorganisationen eller ekonomin.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningen av ärendet inom Europeiska unionen

Europeiska unionens råd bemyndigade den 14 december 2000 kommissionen att förhandla för gemenskapens och dess medlemsstaters del med Schweiz om ett avtal om bekämpning av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som strider mot de finansiella intressena. Avtalsförhandlingarna påskyndades i maj 2004 vid EU:s toppmöte i Schweiz, då man lyckades få in sådana mer detaljerade prioriteringsområden i avtalet som föreslogs vid mötet. Gemenskapens gemensamma ståndpunkt för avtalsförhandlingarna samordnades i rådets EFTA-arbetsgrupp, där Finland representerades av utrikesministeriet. Avtalet undertecknades i Luxemburg den 26 oktober 2004.

5.2 Den nationella beredningen av ärendet

Regeringens proposition har utarbetats som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med justitieministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, Tullstyrelsen och Skattestyrelsen.

DETALJMOTIVERING

1 Avtalets innehåll och förhållande till finsk lagstiftning

AVDELNING I Allmänna bestämmelser

Artikel 1. Syfte. Syftet med avtalet är att utsträcka det administrativa biståndet och det rättsliga samarbetet för att skydda gemenskapens och medlemsstaternas finansiella intressen.

Artikel 2. Tillämpningsområde. Avtalet tillämpas på förebyggande av och straff för ekonomiska bedrägerier och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot parterna. Tillämpningsområdet innefattar särskilt skatte-

bedrägerier och yrkesmässig smuggling. Med uttrycket "bedrägeri och annan olaglig verksamhet" avses alla skattebrott (mervärdes-skatt och accis) och tullbrott enligt tillämpningsområdet. Dessutom kan olaglig verksamhet också innefatta bl.a. givande och tagande av mutor när verksamheten gäller uppbörd av nämnda skatter och tullar.

Avtalet gäller även sådana skattebrott som hör till handeln med tjänster. Den "varuhan-del" som avses i första strecksatsen i artikel 2.1 a i avtalet förutsätter inte att varorna går via en annan avtalsslutande parts territorium (avsändning, mottagning eller transitering). Inte heller den "handel" som avses i andra strecksatsen under samma punkt förutsätter

att varorna går via en annan avtalsslutande parts territorium eller att tjänsterna är kopplade till en annan avtalsslutande parts territorium. Enligt artikel 2.3 ingår i tillämpningsområdet även tvätt av vinning av sådan verksamhet som avses i avtalet, om förbrottet kan leda till frihetsstraff eller annan frihetskränkande åtgärd i mer än sex månader.

Enligt artikel 2.2 i avtalet får samarbete inte avslås enbart på den grunden att framställningen avser en överträdelse som den anmodade avtalsslutande parten anser utgöra ett skattebrott. I fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål kan det konstateras att bestämmelsen inte står i strid med bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller inte sådana grunder för vägran som gäller skattebrott. I fråga om EU:s medlemsstater ingår en motsvarande avtalsbestämmelse i 2001 års protokoll om rättslig hjälp (artikel 8). Bestämmelser om skattebrott ingår även i andra avtal om internationell rättslig hjälp i brottmål. Bestämmelserna har behandlats närmare i regeringens proposition 178/2004 rd (s. 18 och 19).

Avtalet är tillämpligt också på beslag och uttag av tillgångar som enligt tillämpningsområdet är föremål för olaglig verksamhet. De direkta skatterna lämnas i punkt 4 utanför tillämpningsområdet.

Artikel 3. Fall av mindre betydelse. Syftet med denna artikel är att undvika att myndigheterna ställs inför ett alltför högt antal framställningar som gäller fall av mindre betydelse. En framställning får avslås om de avgifter som har tagits ut med för lågt belopp uppgår till högst 25 000 euro eller om det beräknade värdet av varor som har smugglats inte överstiger 100 000 euro. Det är emellertid inte möjligt att vägra, om den ansökande parten anser fallet vara särskilt allvarligt.

Artikel 4. Allmän ordning. Enligt artikeln får samarbete vägras om den anmodade avtalsslutande parten anser att verkställighet av framställningen skulle kränka dess suveränitet, medföra fara för dess säkerhet, strida mot grunderna för dess rättsordning eller andra för den anmodade avtalsslutande partens väsentliga intressen. Det är fråga om vederbörande grunder för vägran gällande rättsordningsgrunderna enligt samarbetsavtalen och

särskilt artikel 2 b i den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål av år 1959. Bestämmelsen motsvarar 12 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Banksekretessen utgör inte ett i artikeln avsett skäl att vägra bistånd.

Artikel 5. Överlämnande av upplysningar och bevismaterial. Artikeln gör det möjligt att utbyta upplysningar och bevismaterial från Schweiz med de övriga medlemsstaterna och kommissionen.

Enligt punkt 1 i artikeln ska alla upplysningar och allt bevismaterial som på något sätt lämnats eller erhållits med stöd av avtalet omfatta sekretess och ska ges samma skydd som motsvarande uppgifter har enligt den nationella lagstiftningen hos den avtalsslutande part som tagit emot uppgifterna och enligt de motsvarande bestämmelser som tillämpas på gemenskapens institutioner. Dessutom innefattar artikeln mer detaljerade bestämmelser om hur man får använda de uppgifter som erhållits med stöd av avtalet.

I avtalets artikel 5.1 hänvisas till de sekretessbestämmelser som är bindande för tjänstemännen. I artikel 5.2 behandlas överlämnande av upplysningar och bevismaterial som erhållits på framställning. Genom förbudet mot sökande av ändring i punkt 3 säkerställer man att en senare informationsförmedling av detta slag är effektiv. Erhållna uppgifter kan överlämnas till tredjeländer utanför EU endast med samtycke från den som lämnat uppgifterna.

I fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål kan konstateras att 27 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller bestämmelser om hemlighållande, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. gäller när en finsk myndighet begär rättslig hjälp av en utländsk myndighet i fråga om hemlighållande av handlingar och andra upptagningar samt tystnadsplikt och i fråga om parternas och myndigheternas rätt att få del av uppgifterna vad som föreskrivs i finsk lag. Enligt paragrafens 2 mom. ska, utöver vad som föreskrivs i 1 mom., i fråga om hemlighållande, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifterna eller återsändande eller förstörande av överlåtet material iakttas bestämmelserna i gällande avtal mellan Finland och

den främmande staten eller villkoren för den främmande statens rättslig hjälp. Mellan bestämmelsen i lagen och föreskriften i avtalet föreligger inte någon konflikt.

Artikel 6. Sekretess. Den anmodade avtalslutande parten ska på begäran belägga framställningen med sekretess. Om denna begäran inte kan iakttas måste den ansökande parten informeras om detta på förhand.

AVDELNING II Administrativt bistånd

KAPITEL 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 7. Förhållande till andra avtal. Avtalet upphäver inte protokollet om gemenskapens och Schweiz ömsesidiga administrativa bistånd i tullfrågor. Protokollet kan fortfarande tillämpas särskilt på tullfrågor som ligger utanför tillämpningsområdet för detta avtal.

Artikel 8. Tillämpningsområde. Artikelnen definierar förhållandet mellan bestämmelserna i avdelning II om administrativt bistånd och internationell rättslig hjälp i brottmål. Enligt punkt 1 i artikeln gäller det samarbete som avses i avdelning II i avtalet bekämpning och även utredning av sådan olaglig verksamhet som avses i avtalet.

I punkt 2 fastslås att bistånd enligt avdelning II lämnas av de avtalslutande parterna administrativa myndigheter. Dessutom konstateras att, om en brottsutredning utförs av rättsliga myndigheter eller under deras ledning, ska dessa myndigheter avgöra om en därmed sammanhängande begäran om ömsesidigt bistånd eller samarbete har lagts fram enligt bestämmelserna om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål i avdelning III eller enligt bestämmelserna i avdelning II.

Dessutom konstateras i artikel 7 i avtalet att bestämmelserna i avdelning II inte påverkar bestämmelserna om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

Det samarbete som gäller internationell rättslig hjälp i brottmål avser i regel samarbetet mellan de rättsliga myndigheterna. I Finland har tillämpningsområdet för lagen om rättshjälp i straffrättsliga frågor likväl inte bundits till begreppet rättslig myndighet. På basis av 1 § i lagen kan rättslig hjälp som av-

ses i lagen begäras hos de finska myndigheterna inte bara av de rättsliga myndigheterna i en främmande stat utan också av alla andra myndigheter vars behörighet innefattar behandling av brottmålet enligt lag i den stat som har framställt begäran. Dessutom kan varje finsk myndighet lämna den rättsliga hjälp som begärs, om detta hör till den anmodade finska myndighetens behörighet. I fråga om finska myndigheter preciserar 5 § i lagen att begäran om rättslig hjälp till en främmande stat kan framställas av justitieministeriet, domstolarna, åklagarmyndigheterna och förundersökningsmyndigheterna.

Bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden lämpar sig med nämnda begränsningar således även för sådant samarbete som avses i avdelning II, om det är fråga om utredning av ett enskilt straffrättsligt ärende. Bestämmelserna i lagen lämpar sig inte för sådan bekämpning av brott som görs med stöd av bestämmelserna i avdelning II, eller för annan verksamhet som inte är utredning av ett enskilt straffrättsligt ärende. Bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden kan med ovan nämnda begränsningar tillämpas på bl.a. artikel 12 (framställningar om upplysningar), artikel 13 (framställningar om övervakning), artikel 14 (delgivning och överlämnande per post), artikel 15 (framställningar om utredningar) och artikel 16 (närvaro av personal med bemyndigande från den ansökande avtalslutande partens myndighet) i avdelning II.

Artikel 9. Behörighet. I artikeln fastställs myndigheternas behörighet att lämna administrativt bistånd. Enligt punkt 1 är behörigheten bunden till nationell lagstiftning, som avtalet inte anses påverka. Sålunda kan en myndighet endast utföra sådana åtgärder som den kunde utföra i ärendet om den agerade för egen räkning. Avtalet utvidgar inte myndigheternas nationella behörighet.

Artikel 10. Proportionalitet. Artikelnen innehåller grunder för att avslå en begäran om samarbete. Dessa kan utgöras av ett oproportionerligt antal framställningar och den administrativa börda som de orsakar. Artikelnen förutsätter också att en begäran om samarbete framställs först när alla andra medel har utnyttjats.

Artikel 11. Samordningsenheter. Denna artikel i utkastet till avtal följer innehållet i artikel 5 i Neapel II-konventionen och kravet på att tydligt specificera centralmyndigheterna. De centralmyndigheter som är behöriga att handlägga ansökningar om administrativt bistånd ska utses av varje avtalsslutande part. Centralmyndigheterna uppges samtidigt som ratificeringsdokumenten. Finland uppger vid deponeringen av godkännandeinstrumentet att Skattestyrelsen och Tullstyrelsen är finska centralmyndigheter. Eftersom det vid anmälan endast är fråga om att utse den behöriga myndigheten enligt finsk nationell lagstiftning har man i propositionen ansett att anmälan inte kräver riksdagens samtycke.

KAPITEL 2 Bistånd efter en framställning

Artikel 12. Framställningar om upplysningar. Artikelns motsvarar Neapel II-konventionen. Enligt artikeln lämnas alla upplysningar som den anmodade avtalsslutande parten har tillgång till och upplysningar ska skaffas med hjälp av alla nödvändiga administrativa medel. Det är även möjligt att komma överens om att tjänstemän från den ansökande avtalsslutande parten får bekanta sig med handlingarna i den anmodade avtalsslutande partens lokaler. Till den del det i artikeln är fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål möjliggör lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden sådant samarbete som avses i artikeln.

Artikel 13. Framställningar om övervakning. Artikelns motsvarar Neapel II-konventionen. När man med fog misstänker en gärning som strider mot den lagstiftning som avses i tillämpningsområdet är det möjligt att be den avtalsslutande parten övervaka misstänkta personer, platser, transportmedel och varor. Till den del det är fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål möjliggör 23 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden användning av de tvångsmedel som uppräknas i paragrafen.

Artikel 14. Delgivning och överlämnande per post. Enligt artikeln delger en avtalsslutande parts behöriga myndigheter en annan avtalsslutande parts instrument och beslut. Uppdrag och framställningar får även direkt översändas till aktörer. Till exempel en

understödsbeviljande institution i en EU-part får direkt kontakta dem som får gemenskapernas understöd och dem som fått ett uppdrag och är bosatta i Schweiz. Med artikeln har man också velat försäkra sig om att dessa kan svara utan risk för att bryta mot affärshemligheten. Till den del det är fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål möjliggör lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden sådant samarbete som gäller delgivning.

Artikel 15. Framställningar om utredningar. Artikelns följer innehållet i artikel 12 i Neapel II-konventionen. Den avtalsslutande part som har tagit emot en framställning utnyttjar alla möjligheter till utredning enligt dess rättssystem på det sätt som avses i artikel 15.2. Detta kan innefatta förhör av personer, spaning, rätt att få avskrifter av handlingar samt beslagtagande av föremål och handlingar. Till den del det i artikeln är fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål står bestämmelserna i artikeln inte i strid med bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Artikel 16. Närvaro av personal med bemyndigande från den ansökande avtalsslutande partens myndighet. Bemyndigad personal får enligt artikel 16 närvara när en framställning om bistånd verkställs, bekanta sig med handlingar, ställa frågor samt lägga fram förslag till undersökningar och vid behov komma in i samma lokaler och bekanta sig med samma handlingar och upplysningar som personalen hos den anmodade myndigheten. Till den del det är fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål möjliggör 10 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden att den ansökande avtalsslutande partens tjänstemän är närvarande.

Artikel 17. Samarbetsskyldighet. Artikelns skapar förutsättningar för tillämpning av artikel 15 och 16 genom att förplikta de finansiella aktörerna till samarbete.

Artikel 18. Krav på utformning och innehåll för framställningar om bistånd. Artikelns följer innehållet i Neapel II-konventionen. En muntlig framställning som gjorts i brådskande fall ska bekräftas skriftligen.

Artikel 19. Användning av uppgifterna. Artikelns motsvarar artikel 11 i protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor med Schweiz. Uppgifterna får använ-

das endast för att skydda de avtalsslutande parternas finansiella intressen som anges i artikel 2.

KAPITEL 3 Bistånd på eget initiativ

Artikel 20. *Bistånd på eget initiativ.* Alla former av bistånd som lämnas på framställning kan också genomföras på eget initiativ.

KAPITEL 4 Särskilda samarbetsformer

Artikel 21. *Gemensamma insatser.* Det är möjligt att enas om gemensamma gränsöverskridande insatser, om det är sannolikt att de risker som följer av illegal verksamhet vid import, export och transitering av varor medför avsevärda negativa budgetkonsekvenser för en avtalsslutande part. Gemensamma åtgärder förutsätter att parterna särskilt kommer överens om saken.

Artikel 22. *Gemensamma särskilda utredningsgrupper.* En gemensam utredningsgrupp genomför komplicerade utredningar och samordnar gemensamma insatser. Delta-gande i en gemensam utredningsgrupp ska inte ge företrädare för avtalsslutande parter myndigheter som ingår i gruppen rätt att ingripa på det territorium där utredningarna äger rum och som tillhör en annan avtalsslutande part. På grund av det knappa innehållet i artikeln föreslås att det i tullagen tas in nödvändiga bestämmelser om bl.a. behörighet och ansvar.

Ordalydelsen i artikeln utesluter inte att en utredningsgrupp inrättas även för brottsutredning. I anknytning till ikraftsättande av 2000 års konvention om rättslig hjälp stiftades en lag om gemensamma utredningsgrupper (1313/2002). Lagen kommer även att tillämpas på verksamheten för den utredningsgrupp som avses här till den del det är fråga om verkställande av förundersökning.

Artikel 23. *Sambandsmän.* Sambandsmännen ska lämna yttranden och bistånd. De kan bl.a. bistå vid utredningar och delta i handläggningen av framställningar om bistånd.

KAPITEL 5 Indrivning

Artikel 24. *Indrivning.* De avtalsslutande parterna ombesörjer indrivning av den ansö-

kande avtalsslutande partens fordringar som om det handlade om deras egna fordringar. I artikeln har tagits in det huvudsakliga innehållet i artiklarna 6, 7, 10, 13 och 15 i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som hör till vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder (EGT L 73, 19.3.1976, s. 18).

AVDELNING III Ömsesidig rättslig hjälp

Avdelningen innehåller särskilda bestämmelser om rättslig hjälp.

Artikel 25. *Förhållande till andra avtal.* I punkt 1 i artikeln konstateras att bestämmelserna i avdelning III kompletterar den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål av år 1959 samt den europeiska konventionen om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott av år 1990 (FördrS 53/1994).

Enligt punkt 2 påverkar bestämmelserna i avtalet inte gynnsammare bestämmelser i bilaterala eller multilaterala avtal mellan de avtalsslutande parterna.

Artikel 26. *Förfaranden där ömsesidig rättslig hjälp lämnas.* I punkt 1 bestäms om tre olika fall då de avtalsslutande parterna även ska lämna ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

För det första ska hjälp ges där det är fråga om gärningar som är straffbara enligt nationell lagstiftning i en av två avtalsslutande parter eller enligt båda de avtalsslutande parternas lagstiftning med avseende på överträdelser av bestämmelser som beivras av administrativa myndigheter och vars beslut kan överklagas till en domstol som är behörig att handlägga brottmål (punkt a). I fråga om EU:s medlemsstater ingår en motsvarande avtalsbestämmelse i artikel 3.1 i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 16 och 17). Bestämmelsen står inte i strid med lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

För det andra ska rättslig hjälp enligt artikel 26.1 c ges även avseende gärningar och överträdelser för vilka en juridisk person i den ansökande avtalsslutande parten kan ställas till ansvar. I fråga om EU:s medlemsstater ingår en motsvarande avtalsbestämmelse i ar-

tikel 3.2 i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 17 och 18). Bestämmelsen står inte i strid med lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

För det tredje ges rättslig hjälp enligt artikel 26.1 b även i civilmål som handläggs gemensamt med brottmål så länge brottmålsdomstolen ännu inte slutgiltigt avgjort brottmålet. Någon motsvarande bestämmelse ingår varken i 2000 års konvention om rättslig hjälp eller i 2001 års protokoll om rättslig hjälp mellan EU:s medlemsstater. Enligt 1 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden hör till internationell rättslig hjälp den rättsliga hjälp som behövs för behandlingen av brottmål. I regeringens proposition 61/1993 rd (s. 14) konstateras att de straffrättsliga ärendena också ska anses inbegripa de privaträttsliga yrkanden som behandlas i samband med dem och som grundar sig på brott, särskilt skadeståndsyrkanden. Således föreligger inte någon konflikt mellan bestämmelsen i lagen och bestämmelsen i avtalet.

Enligt punkt 2 i artikeln ska rättslig hjälp även lämnas för utredningar och förfaranden som avser beslag eller förverkande av hjälpmedel vid och vinning av sådana brott. Lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden gör det möjligt att lämna rättslig hjälp i fråga om beslag (15 och 23 §). Lagen gör det även möjligt att använda tvångsmedel i en främmande stat för att säkerställa verkställigheten av en förverkandepåföljd som har bestämts eller kommer att bestämmas med anledning av ett brott (23 § 2 mom.). I lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av frihetsstraff (21/1987) föreskrivs om verkställigheten av en förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat.

Artikel 27. Överlämnande av framställningar. Enligt punkt 1 i artikeln ska framställningar om internationell rättslig hjälp i brottmål överlämnas antingen till den anmodade avtalsslutande partens behöriga centrala myndighet eller direkt till den myndighet hos den avtalsslutande parten som är behörig att verkställa den ansökande avtalsslutande partens framställning. Bestämmelsen möjliggör således direkt kontakt mellan de behöriga myndigheterna. En sådan princip enligt den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål av år 1959 som ska iakttas

vid kontaktförfarandet har varit att framställningarna om rättslig hjälp i regel har överlämnats av justitieministerierna, som är central myndighet (artikel 15).

Lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden tillåter att en myndighet i den främmande staten håller kontakt inte bara med justitieministeriet, som är den centrala myndigheten, utan även direkt med behöriga finska myndigheter (4 §). Lagens 5 § reglerar det kontaktförfarande som de finska myndigheterna ska iakttä när framställningar sänds till en främmande stat. Bestämmelsen i avtalet står inte i strid med bestämmelserna i lagen.

I fråga om EU:s medlemsstater ingår bestämmelsen om kontaktförfarandet i artikel 6 i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 28—33), men bestämmelserna i artikeln är inte enhetliga med den artikel som avses här.

Punkterna 2-4 i artikeln innehåller dessutom mer detaljerade bestämmelser om överlämnande av en framställning om rättshjälp och om verkställande av framställningen. Bestämmelserna står inte i strid med bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Enligt punkt 5 i artikeln ska de avtalslutande parterna vid den anmälan som krävs enligt artikel 44.2 meddela vilka myndigheter som är den behöriga centrala myndigheten vid tillämpningen av den här artikeln. Finland ska anmäla att dess behöriga centrala myndighet är justitieministeriet i enlighet med 3 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Eftersom det vid anmälan endast är fråga om att utse den behöriga myndigheten enligt finsk nationell lagstiftning har man i propositionen ansett att anmälan inte kräver riksdagens samtycke.

Artikel 28. Översändande per post. Syftet med artikeln är att möjliggöra delgivning per post mellan de avtalsslutande parterna. Enligt artikeln översänder de avtalsslutande parterna i regel rättegångshandlingar direkt via post till personer på den andra avtalsslutande partens territorium vid förfaranden mot sådan olaglig verksamhet som avses i avtalet. Punkterna 2-4 i artikeln innehåller närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas vid översändande per post. Den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i

brottmål av år 1959 innefattar inte några bestämmelser om översändande per post. Inte heller lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller bestämmelser om översändande per post.

Mellan EU:s medlemsstater används översändande per post som det huvudsakliga förfarandet enligt artikel 5 i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 21—28). I lagen om sättande i kraft av 2000 års konvention om rättslig hjälp (148/2004) togs in en bestämmelse (2 §) vars syfte är att förtydliga vissa bestämmelserns tillämplighet på delgivning per post (RP 31/2003 rd, s. 91 och 92). I övrigt tillämpas i Finland direkt nämnda artikel 5 i 2000 års konvention om rättslig hjälp i förhållande till EU:s medlemsstater. Nämnda artikel 5 avviker till vissa delar i fråga om sina principer från den artikel som nu behandlas.

Även i fråga om den artikel som nu behandlas vore det motiverat att den tillämpas direkt i förhållande till Schweiz, och att några bestämmelser om delgivning per post inte ska fogas till den nationella lagen. I propositionen föreslås emellertid att det i lagen om sättande i kraft av avtalet tas in en bestämmelse som motsvarar 2 § i lagen om sättande i kraft av 2000 års konvention om rättslig hjälp.

Artikel 29. Interimistiska åtgärder. Enligt punkt 1 i artikeln ska den anmodade avtalslutande partens behöriga myndighet inom ramen för sin nationella lagstiftning och sin behörighet samt på begäran av den ansökande avtalsslutande parten förordna om sådana interimistiska åtgärder som krävs för att bevara ett rådande förhållande, skydda hotade rättsliga intressen eller säkra bevismaterial.

Enligt punkt 2 i artikeln kan man på framställning besluta om beslag av hjälpmedlen vid och vinningen av brottet. Om vinningen av brottet helt eller delvis inte längre existerar får tillgångar som finns inom den anmodade avtalsslutande partens territorium och som motsvarar värdet av vinningen beslagtas.

I 23 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden ingår bestämmelser om de tvångsmedel som kan användas för inhämtande av bevis och för säkerställande av verkställigheten. I 3 kap. 6a § i tvångsmedelslagen (450/1987) ingår bestämmelser om beslut om

skingringsförbud och kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp. I 4 kap. 15 a § ingår bestämmelser om beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp. Dessa bestämmelser möjliggör det samarbete som avses i artikeln.

Artikel 30. Närvaro av företrädare för den ansökande avtalsslutande partens myndighet. Artikeln innehåller bestämmelser om närvaro av företrädare för den ansökande avtalslutande partens myndigheter när framställningen om ömsesidig rättslig hjälp verkställs.

I 10 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden ingår en särskild bestämmelse enligt vilken den behöriga utländska myndighet som begärt rättslig hjälp, parterna i målet samt den som saken annars angår har rätt att enligt finsk lag vara närvarande då vittnen, sakkunniga eller parter hörs eller då någon annan begärd åtgärd vidtas. Den utländska myndighet som framställt begäran har i domstolen och vid förundersökningen rätt att delta i behandlingen av ärendet och att ställa frågor till dem som blir hörda, om domstolen eller förundersökningsmyndigheten tillåter detta. Mellan bestämmelserna i artikeln och föreskrifterna i lagen föreligger inte någon konflikt.

I punkt 3 i artikeln ingår dessutom särskilda bestämmelser om hur upplysningar får användas. Dessa bestämmelser ska tillämpas direkt, eftersom motsvarande bestämmelser inte ingår i finsk lagstiftning.

En annan stats framställning om närvaro av dess myndighet kan även tolkas som en sådan framställning som avses i 11 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden om en särskild form eller ett särskilt förfarande. En begäran av detta slag ska uppfyllas, om den inte strider mot grundprinciperna för Finlands rättsordning. Framställningarna mellan EU:s medlemsstater gällande närvaro har avsetts vara framställningar enligt artikel 4 i 2000 års konvention om rättslig hjälp, vilka till sitt innehåll motsvarar innehållet i ovan nämnda 11 § (RP 31/2003 rd, s. 18—21).

Artikel 31. Husrannsakan och beslag. I artikeln definieras de villkor som får ställas upp för en framställning om rättslig hjälp som avser husrannsakan och beslag. Enligt punkt 1 i artikeln får endast två slags villkor

ställas upp. För det första får som villkor ställas upp att för den gärning som har föranlett framställningen enligt båda avtalsslutande parter lagstiftning ska vara stadgat frihetsstraff eller annan frihetsinskränkande åtgärd med ett straffmaximum på minst sex månader, eller enligt lagstiftningen hos den ena av de båda avtalsslutande parterna en motsvarande påföljd och gärningen enligt den andra avtalsslutande partens lagstiftning hänförs till en överträdelse av bestämmelser som beivras av administrativa myndigheter, vars beslut kan överklagas till domstol som är behörig att handlägga brottmål (punkt a).

För det andra får som villkor ställas upp att verkställigheten av framställningen om rättslig hjälp ska vara förenlig med den anmodade avtalsslutande partens lagstiftning (punkt b).

Bestämmelsen i artikeln följer innehållet i artikel 51 i Schengenkonventionen. Enligt 15 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden får tvångsmedel användas, om det skulle vara tillåtet, om den gärning till vilken begäran hänför sig hade begåtts i Finland under motsvarande omständigheter. Enligt lagen om tvångsmedel kan husrannsakan och beslag utföras på de villkor som fastställs i punkt 1 i artikeln. Finsk lagstiftning står inte i strid med bestämmelsen i punkt 1 i artikeln.

Punkt 2 i artikeln innebär i praktiken att förutsättningarna i punkt 1 även lämpar sig för penningtvättsbrott som hör till tillämpningsområdet för avtalet.

Artikel 32. Framställning om upplysningar rörande banker och finansiella institut. Enligt punkt 1 i artikeln ska, om villkoren för husrannsakan och beslag i artikel 31 är uppfyllda, den anmodade avtalsslutande parten verkställa de framställningar om ömsesidig rättslig hjälp som avser erhållande och överföring av upplysningar rörande banker och finansiella institut. Framställningarna kan gälla identifiering av bankkonton (punkt a) eller identifiering av och upplysningar om banktransaktioner (punkt b).

Punkt 2 i artikeln innehåller bestämmelser om övervakning av banktransaktioner och punkt 3 bestämmelser om sekretess för åtgärderna. Punkt 4 definierar vilka uppgifter den myndighet hos en avtalsslutande part som gör framställningen ska ange i sin fram-

ställning. Enligt punkt 5 får en avtalsslutande part inte åberopa banksekretess som skäl för att vägra varje form av samarbete.

Bestämmelserna om motsvarande samarbete mellan EU:s medlemsstater ingår i artikel 1—4 i 2001 års protokoll om rättslig hjälp (RP 178/2004 rd, s. 10-16). Dessa bestämmelser är inte helt enhetliga med den artikel som nu behandlas.

Sådan rättslig hjälp i brottmål som avses i artikeln kan ges i enskilda brottmål enligt lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden. För att bistånd ska lämnas krävs inte dubbel straffbarhet, eftersom de åtgärder som avses i artikeln inte betraktas som tvångsmedel i Finland. Åtgärderna kunde utföras med stöd av 36 § i polislagen (493/1995), där det föreskrivs om polisens rätt att på begäran av en polisman som tillhör befälet få uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av brott utan hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet. Nämda paragraf skulle tillämpas endast till den del som det är fråga om att utreda ett brott, eftersom bestämmelserna om rättslig hjälp i avtalet inte tillämpas på avvärjande av brott. Tullmyndigheten har en motsvarande möjlighet att få uppgifter enligt 28 § 3 mom. i tullagen när det är fråga om att utreda tullbrott. Enligt 94 § 2 mom. i kreditinstitutslagen (1607/1993) är ett kreditinstitut skyldigt att lämna upplysningar som annars omfattas av banksekretess till åklagar- eller förundersökningsmyndighet för utredande av brott. Även bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan anses uppfylla villkoren i artikeln.

Artikel 33. Kontrollerade leveranser. Enligt punkt 1 i artikeln ska den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndighet åta sig att på den ansökande avtalsslutande partens myndighets begäran göra det möjligt att tillåta kontrollerade leveranser inom sitt territorium vid utredningar av brott som kan leda till utlämning.

Enligt punkt 2 ska beslut att genomföra kontrollerade leveranser i varje enskilt fall fattas av den anmodade avtalsslutande par-

tens behöriga myndigheter med iakttagande av dess nationella lagstiftning.

Enligt punkt 3 ska de kontrollerade leveranserna genomföras i enlighet med förfaranden som föreskrivs i den anmodade avtalsslutande partens lagstiftning. Det är denna avtalsslutande parts behöriga myndigheter som ska ha rätt att agera, leda insatser och kontrollera dem.

Artikel 12 i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003, s. 50–52) och artikel 22 i Neapel II-konventionen. Mellan Finland och Schweiz kan såsom ett i punkt 1 i artikeln avsett brott som kan leda till utlämning betraktas ett brott enligt den europeiska konventionen om utlämning för brott (FördrS 32/1971), dvs. ett brott som är belagt med minst ett års frihetsstraff. Detta är även i lagen om utlämning för brott (456/1970) en förutsättning för att ett brott ska vara utlämningsbart.

I finsk lagstiftning ingår inte några särskilda bestämmelser om kontrollerade leveranser. Att tillåta dessa grundar sig på den åsikt som lagutskottet förde fram i samband med beredningen av lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden, dvs. att lagens 1 § 2 mom. 6 punkt om annan rättshjälp som behövs för behandlingen av straffrättsliga ärenden även täcker det samarbete som avser kontrollerade leveranser (LaUB 25/1993 rd, s.2). Villkoret för samarbete har inte varit att brottet är utlämningsbart. Kontrollerade leveranser har inte heller betraktats som ett tvångsmedel som, när det används enligt lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden kräver dubbel straffbarhet.

I samband med behandlingen av godkännandet av 2000 års konvention om rättslig hjälp gav riksdagen ett uttalande om att den förutsätter att bestämmelser om kontrollerade leveranser bereds så fort som möjligt och utan dröjsmål lämnas till riksdagen för behandling (RSv 92/2003 rd). Bestämmelserna om kontrollerade leveranser ses över i samband med beredningen av flera lagstiftningsprojekt. Hit hör totalreformen av tullagen och beredningen av en lag som gäller polisens, tullens och gränsbevakningsväsendets samarbete vid brottsbekämpning samt beredningen av en reform av förundersökningslagen och tvångsmedelslagen. Tills de nya be-

stämmelserna träder i kraft tillämpas bestämmelsen om kontrollerade leveranser direkt, parallellt med de allmänna bestämmelserna i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Artikel 34. Överlämnande för förverkande eller återställande. Enligt artikeln får föremål, handlingar, penningmedel eller andra tillgångar som är föremål för en säkerhetsåtgärd på den ansökande avtalsslutande partens begäran överlämnas för att förverkas eller återställas till rättsinnehavaren. Den anmodade avtalsslutande parten får inte vägra överlämnande av den anledningen att tillgångarna motsvarar en skatte- eller tullskuld. Tredje mans godtrosförvärv av föremålen förblir gällande.

Även 2000 års konvention om rättslig hjälp innehåller en bestämmelse (artikel 8) om återställande av olagligt förvärvade föremål till den rätta ägaren (RP 31/2003 rd, s. 34–35). Dessa bestämmelser motsvarar emellertid inte helt bestämmelserna i det avtal som nu behandlas. Konventionen från år 2000 om rättslig hjälp gäller inte återställande av tillgångar för förverkande.

Bestämmelsen i artikeln är inte förpliktande. En framställning enligt artikeln torde kunna betraktas som sådan annan rättslig hjälp som behövs för behandlingen av brottmål enligt 1 § 2 mom. 6 punkten i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden och som man kan bifalla till den del den nationella lagstiftningen gör det möjligt. Artikel 12 står inte heller i strid med bestämmelsen om beslag i 4 kap. 15a § i tvångsmedelslagen.

Artikel 35. Påskyndat förfarande för ömsesidig rättslig hjälp. Utgångspunkten är att den anmodade avtalsslutande parten strävar efter att följa de rättegångsfrister och andra frister som anges av den ansökande avtalsslutande parten. Innehållet i artikeln motsvarar bestämmelserna i punkterna 2–4 i artikel 4 i 2000 års konvention om rättslig hjälp där det bestäms om de förfaranden i anknytning till frister som ingår i framställningarna om rättslig hjälp samt om situationer då en framställning inte kan verkställas i enlighet med den ansökande statens krav (RP 31/2003 rd, s. 20 och 21). Bestämmelserna i 9 § 3 mom. och 11 § 2 mom. i lagen om rättshjälp i

straffrättsliga ärenden står inte i strid med avtalet.

Artikel 36. *Användning av upplysningar och bevismaterial.* Enligt artikeln får upplysningar och bevismaterial som överlämnats inom ramen för förfarandet för ömsesidig rättslig hjälp användas i tre olika syften, förutom för det förfarande för vilket ömsesidig rättslig hjälp begärts.

För det första kan upplysningarna användas i ett straffrättsligt förfarande inom den ansökande avtalsslutande partens territorium mot andra personer som också har deltagit i den överträdelse som den ömsesidiga rättsliga hjälpen avsåg. För det andra kan upplysningarna användas när de gärningar som föranlett framställningen utgör ett annat brott för vilket ömsesidig rättslig hjälp också bör lämnas. För det tredje kan upplysningar användas vid förfaranden för att förverka hjälpmedel vid och vinning av brott där ömsesidig rättslig hjälp bör lämnas och vid förfaranden för skadestånd och andra anspråk som härrör från gärningar för vilka ömsesidig rättslig hjälp skulle ha lämnats.

Även 2000 års konvention om rättslig hjälp innehåller bestämmelser (artikel 23) om användning av upplysningar som erhållits med stöd av konventionen (RP 31/2003 rd, s. 83—85). Enligt ordalydelsen i bestämmelsen gäller den personuppgifter som överlämnats med stöd av konventionen. Bestämmelsen är inte förenlig med artikeln i det avtal som nu behandlas.

Den finska lagstiftning som gäller data-skydd och offentlighet lämpar sig också för upplysningar som erhållits i samband med förfaranden för internationell rättslig hjälp i brottmål. I 27 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden ingår en särskild förtydligande bestämmelse om hemlighållande, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. gäller när en finsk myndighet begär rättslig hjälp av en utländsk myndighet i fråga om hemlighållande av handlingar och andra upptagningar samt tystnadsplikt och i fråga om parternas och myndigheternas rätt att få del av uppgifterna vad som föreskrivs i finsk lag. På det material som erhålls vid förfarande för rättslig hjälp i brottmål tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verk-

samhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007), som trädde i kraft den 1 oktober 2007 samt lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003). Dessutom har Finland nationellt satt i kraft konventionen av år 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling (FördrS 36/1992).

Enligt 27 § 2 mom. i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden ska, utöver vad som föreskrivs i 1 mom., i fråga om hemlighållande, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifterna eller återsändande eller förstörande av överlåtet material iaktas bestämmelserna i gällande avtal mellan Finland och den främmande staten eller villkoren för den främmande statens rättsliga hjälp. Enligt 2 mom. ska artikel 36 bestämma hur upplysningarna används när avtalet tillämpas. Bestämmelsen i avtalet kunde tillämpas direkt jämsides med bestämmelserna i lagen.

Artikel 37. *Överlämnande på eget initiativ.* Enligt punkt 1 i artikeln får en avtalsslutande parts rättsliga myndigheter inom ramen för sin nationella lagstiftning och sin behörighet på eget initiativ överlämna upplysningar och bevismaterial till en annan avtalsslutande parts rättsliga myndigheter när de anses kunna vara till nytta för den mottagande avtalsslutande partens myndighet för att inleda eller slutföra utredningar eller förfaranden, eller när upplysningarna och bevismaterialet kan föranleda myndigheten att överlämna en framställning om ömsesidig rättslig hjälp. Punkt 1 och 2 i artikeln gäller de villkor som uppställs för användningen av upplysningar.

Även 2000 års konvention om rättslig hjälp innehåller en bestämmelse om överlämnande av upplysningar på eget initiativ (artikel 7, RP 31/2003 rd, s. 33—34). Bestämmelserna i avtalet och konventionen stämmer inte helt överens med varandra, men syftet med dem torde kunna anses vara detsamma.

Bestämmelserna i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden lämpar sig för utbyte av upplysningar endast när det är fråga om behandling av ett enskilt brottmål. Tillämpningsområdet för artikeln kan vara mer omfattande än så. Finsk lagstiftning ställer likväl inte upp några hinder för ett sådant utbyte av

uppgifter ur en sekretessbelagd handling till en utländsk myndighet eller ett internationellt organ, om samarbetet mellan den utländska och den finska myndigheten regleras i en för Finland bindande internationell överenskommelse eller föreskrivs i en rättsakt som är bindande för Finland och om uppgifter ur handlingen enligt denna lag kan lämnas ut till den finska myndighet som bedriver samarbetet.

Artikel 38. *Den anmodade avtalsslutande partens förfaranden.* Enligt artikeln ska en framställning om ömsesidig rättslig hjälp inte påverka de rättigheter som kan tillkomma den ansökande avtalsslutande parten i dess egenskap av målsägande i samband med brottmålsförfaranden enligt nationell lagstiftning vid den anmodade avtalsslutande partens myndigheter.

Behovet av artikeln beror på den schweiziska rättspraxisen, enligt vilken ett främmande lands rätt i egenskap av målsägande att bekanta sig med materialet eventuellt kan avslås, om landet i fråga väcker civilrättslig talan i ett brottmål i Schweiz och om de schweiziska myndigheterna vid sidan av brottmålet behandlar en framställning om ömsesidig rättslig hjälp som lämnats i samma ärende av de rättsliga myndigheterna i det behöriga landet. Artikeln har utformats för att säkerställa att gemenskapen och medlemsstaterna kan utnyttja samtliga sina rättigheter som part i förhandlingar om de för civilrättslig talan i samband med brottmål i Schweiz.

Någon motsvarande bestämmelse ingår inte i avtal och konventioner mellan EU:s medlemsstater. Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller inte heller någon motsvarande bestämmelse. Bestämmelsen kunde tillämpas direkt i relationerna mellan Finland och Schweiz.

AVDELNING IV Slutbestämmelser

Artikel 39. *Gemensam kommitté.* Genom artikeln inrättas en gemensam kommitté som har till uppgift att administrera avtalet, lösa

tvister och göra rekommendationer för att revidera avtalet.

Artikel 40. *Twistlösning.* De avtalsslutande parterna får hänskjuta alla tvister om tolkning eller tillämpning av detta avtal till den gemensamma kommittén.

Artikel 41. *Ömsesidighet.* Enligt artikeln får den anmodade avtalsslutande partens myndigheter avslå en framställning om samarbete, om den ansökande avtalsslutande parten vid upprepade tillfällen inte efterkommer en framställning om samarbete i liknande fall. Innan en framställning om samarbete avslås med hänvisning till bristande ömsesidighet ska den gemensamma kommittén informeras och beredas tillfälle att yttra sig i frågan.

I fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål kan konstateras att 16 § i lagen om rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller en bestämmelse om förvägrande av rättshjälp på grund av avsaknad av ömsesidighet. Bestämmelsen står inte i strid med bestämmelsen i avtalet och dessa kunde tillämpas jämsides.

Artikel 42. *Revidering.* Initiativ till revidering av avtalet lämnas till den gemensamma kommittén.

Artikel 43. *Geografiskt tillämpningsområde.* Avtalet ska tillämpas inom parternas territorium.

Artikel 44. *Ikraftträdande.* Artikeln innehåller den sedvanliga ikraftträdandebestämmelsen. Avtalet träder i kraft första dagen i andra månaden efter det att de sista godkännandeinstrumenten har överlämnats. En avtalsslutande part kan vid anmälan om ratifikation eller när som helst därefter göra en förklaring om att parten förbinder sig att tillämpa avtalet redan innan det träder i kraft internationellt tillsammans med den part som har gjort en motsvarande förklaring. Eftersom en EU-part tillämpar avtalet endast med Schweiz skulle förklaringen ha betydelse först om Schweiz ratificerar avtalet före den sista EU-medlemsstaten. Tills vidare har så gott som alla EU-medlemsstater som redan har anmält ratifikation låtit bli att göra en förklaring. I propositionen föreslås att riksdagen ger regeringen en fullmakt att göra en förklaring, som då kunde göras om det senare blir nödvändigt.

Artikel 45. Uppsägning. Endast Europeiska gemenskapen eller Schweiz får säga upp avtalet. En enskild EU-medlemsstat får således inte säga upp avtalet.

Artikel 46. Giltighetstid. Avtalet tillämpas på olaglig verksamhet som ägt rum minst sex månader efter den dag då avtalet undertecknades.

Artikel 47. Utvidgning av avtalet till att omfatta EU:s nya medlemsstater. Denna artikel handlar om att utvidga avtalet till att även gälla de nya medlemsstaterna.

Artikel 48. Språk. Alla avtalsslutande parter språk är lika giltiga.

2 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen

1 §. Paragrafen innehåller den sedvanliga ikraftträdandebestämmelsen.

2 §. Syftet med den föreslagna paragrafen är att klarlägga vilka de bestämmelser om rättegångsförfarandet i gällande lag är som ska tillämpas när rättegångshandlingar delges enligt artikel 28 i avtalet. Paragrafen motsvarar innehållet i 2 § i 2000 års konvention om rättslig hjälp (RP 31/2003 rd, s. 91—92).

3 §. Om ikraftträdandet bestäms genom förordning av republikens president. I paragrafen ska ges en fullmakt att genom förordning föreskriva att Finland meddelar att man börjar tillämpa avtalet redan innan dess internationella ikraftträdande. Eftersom endast Schweiz är motpart i avtalet kan en dylik temporär tillämpning komma på fråga endast om även Schweiz avger en likadan förklaring.

3 Tullagen

54 a §. Sådana gemensamma särskilda utredningsgrupper som avses i artikel 22 i avtalet kan tillsättas även för administrativa ut-

redningar. I avtalet bestäms emellertid endast i liten utsträckning om detta. För närvarande finns det lagstiftning endast om utredningsgrupper som inrättas för brottsutredning (lagen om gemensamma utredningsgrupper (1313/2002)), och den är inte tillämplig på administrativ utredning. Därför föreslås att det i tullagen bestäms om tillsättande av en gemensam utredningsgrupp, ledningsförhållanden, behörighet och ansvar.

4 Ikraftträdande

Lagen som gäller godkännande av avtalet och lagen om ändring av tullagen träder i kraft genom förordning av republikens president vid en föreskriven tidpunkt. Avtalet avses träda i kraft internationellt första dagen i andra månaden efter den dag då den sista anmälan av ratifikations- eller godkännande-instrumenten gjordes. Vid behov utfärdas det separat en förordning enligt vilken Finland tillämpar avtalet redan innan det träder i kraft internationellt. Eftersom EU:s medlemsstater tillämpar avtalet endast med Schweiz kan en förordning överhuvudtaget bli nödvändig först om Schweiz ratificerar avtalet innan den sista EU-medlemsstaten gör det och även i detta fall endast om Schweiz avger en förklaring enligt artikel 44 om att avtalet tillämpas.

5 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

5.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis gäller detta alla bestämmelser i en internationell förpliktelse som till sin materiella natur hör till området för lagstiftningen, oberoende av om bestämmelsen står i strid med gällande lag eller inte.

Avtalet innehåller enligt det ovan sagda ett flertal sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen på det sätt som avses i 94 § i grundlagen. När det gäller administrativt bistånd hör hit framställningar om bi-

stånd (artikel 12), framställningar om utredningar (artikel 15), närvaro av personal med bemyndigande från den ansökande avtalslutande partens myndighet (artikel 16), samarbetsskyldighet (artikel 17), användning av uppgifterna (artikel 19), bistånd på eget initiativ (artikel 20), gemensamma insatser (artikel 21), gemensamma särskilda utredningsgrupper (artikel 22), sambandsmän (artikel 23) och indrivning (artikel 24).

Till området för lagstiftningen hör även alla artiklar om rättslig hjälp, dvs. förhållande till andra avtal (artikel 25), förfaranden där ömsesidig rättslig hjälp lämnas (artikel 26), överlämnande av framställningar (artikel 27), översändande per post (artikel 28), interimistiska åtgärder (artikel 29), närvaro av företrädare för den ansökande avtalslutande partens myndigheter (artikel 30), husrannsakan och beslag (artikel 31), framställning om upplysningar rörande banker och finansiella institut (artikel 32), kontrollerade leveranser (artikel 33), överlämnande för förverkande eller återställande (artikel 34), påskyndat förfarande för ömsesidig rättslig hjälp (artikel 35), användning av upplysningar och bevismaterial (artikel 36), överlämnande på eget initiativ (artikel 37) och den anmodade avtalslutande partens förfaranden (artikel 38).

I propositionen anhängs dessutom om riksdagens samtycke till att avtalet börjar tillämpas redan innan en förklaring enligt artikel 44 avges angående dess internationella ikraftträdande. Det anses vara nödvändigt att anhänga om riksdagens samtycke, eftersom detta påverkar från och med vilken tidpunkt avtalet börjar tillämpas i Finland.

5.2 Behandlingsordning

Avtalet gör det möjligt att tjänstemän från en främmande stat, dvs. Schweiz, deltar i utredningar i Finland tillsammans med finska myndigheter. De får enligt artikel 16 delta i utredningar som avses i artikel 15 och tillsammans med finska myndigheter komma in i lokaler som finska myndigheter i detta fall har tillträde till enligt finsk lagstiftning. De schweiziska myndigheterna kunde enligt artikel 22 tillsammans med finska behöriga myndigheter delta även i gemensamma utredningsgrupper i Finland. Deltagande i en

sådan grupp innebär enligt artikel 22.3 inte att befogenheter ges för ingripande på den avtalslutande partens territorium. På utredningsverksamheten i fråga om internationell rättslig hjälp i brottmål tillämpas lagen om gemensamma utredningsgrupper. Avtalsbestämmelser av detta slag är inom det moderna internationella myndighetssamarbetet redan etablerade samarbetsformer, och de anses inte kränka Finlands suveränitet. Det samma gäller avtalsbestämmelserna om rättslig hjälp. Enligt grundlagsutskottets redan etablerade praxis har avsevärt mer avancerade former av rättslig hjälp ansetts vara sådant modernt internationellt samarbete som avses i 1 § 3 mom. i grundlagen. Det anses inte nödvändigt att begära ett utlåtande av grundlagsutskottet om propositionen. Enligt regeringens uppfattning innehåller avtalet inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. i grundlagen, och det lagförslag som ingår i propositionen gäller inte heller grundlagen på det sätt som avses i 95 § 2 mom. i grundlagen. Avtalet kan således godkännas med enkel majoritet och förslaget till ikraftträdandelag liksom även förslaget till ändring av tullagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att riksdagen godkänner det i Luxemburg den 10 oktober 2004 undertecknade avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen till den del bestämmelserna ingår i Finlands behörighet och

att Riksdagen godkänner att en förklaring enligt artikel 44.3 i avtalet avges, enligt vilken avtalet tillämpas ända tills avtalet träder i kraft i relationen mellan Finland och en annan avtalslutande part som har avgett en förklaring med samma innehåll.

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Luxemburg den 10 oktober 2004 undertecknade avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Den behöriga myndigheten i Finland delger rättegångshandlingarna i de förfaranden som gäller sådan olaglig verksamhet som avses i samarbetsavtalet per post till personer på schweiziskt territorium på det sätt som anges i artikel 28 i samarbetsavtalet med iakttagan-

de i tillämpliga delar av bestämmelserna i kap. 11 i rättegångsbalken.

På förfaranden enligt artikel 28 i samarbetsavtalet tillämpas 17 kap. 26 a och 51 § i rättegångsbalken, 15 § 3 mom. och 28 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) och lagen om immunitet i vissa fall för personer som deltar i rättegång och förundersökning (11/1994).

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Genom förordning av republikens president kan bestämmas att denna lag, innan avtalet träder i kraft internationellt, tillämpas mellan Finland och Schweiziska edsförbundet efter det att Schweiziska edsförbundet har avgett en förklaring enligt artikel 44.3. i avtalet.

2.

Lag**om ändring av tullagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) en ny 54 a § som följer:

54 a §

Enligt ett internationellt avtal som är bindande för Finland får gemensamma utredningsgrupper tillsättas för att utföra sådana administrativa utredningar i Finland som ingår i tullens behörighet. En främmande stats behöriga myndighet som hör till utredningsgruppen har rätt att delta i utredningar och att närvara när sakkunniga, parter eller andra personer hörs för att utreda ett ärende.

Utredningsgruppen leds av en tjänsteman vid finska tullverket och medlemmarna i gruppen ska iaktta finsk lag. Skador som en

främmande stats tjänsteman eventuellt orsakar vid dessa utredningar ersätts som om skadan hade orsakats av en tjänsteman vid finska tullverket. Främmande staters tjänstemän jämföras med finska statens tjänstemän i fråga om sådana förseelser som eventuellt är riktade mot dem eller som de eventuellt gör sig skyldiga till.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Nådendal den 26 juni 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

*Fördragstexter***AVTAL OM SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH DESS
MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET, Å
DEN ANDRA, OM BEKÄMPANDE AV BEDRÄGERIER OCH ANNAN OLAGLIG
VERKSAMHET SOM SKADAR DERAS FINANSIELLA INTRESSEN**

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,
KONUNGARIKET BELGIEN,
REPUBLIKEN TJECKIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
REPUBLIKEN ESTLAND,
REPUBLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN,
REPUBLIKEN FRANKRIKE,
IRLAND,
REPUBLIKEN ITALIEN,
REPUBLIKEN CYPERN,
REPUBLIKEN LETTLAND,
REPUBLIKEN LITAUEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
REPUBLIKEN UNGERN,
REPUBLIKEN MALTA,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
REPUBLIKEN POLEN,
REPUBLIKEN PORTUGAL,
REPUBLIKEN SLOVENIEN,
REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,
KONUNGARIKET SVERIGE,
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

å ena sidan, och

SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET,

å andra sidan, nedan kallade "de avtalsslutande parterna",

SOM BEAKTAR de nära förbindelserna mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater,

å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra,

SOM ÖNSKAR på ett effektivt sätt bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som skadar de avtalsslutande parternas finansiella intressen,

SOM UPPMÄRKSAMMAR behovet av att stärka det administrativa biståndet på dessa områden,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM att ömsesidig rättslig hjälp, som även omfattar husrannsakan och beslag, bör ges också i samtliga fall av smuggling och undandragande av indirekt beskattning, i synnerhet mervärdesskatt, tullavgifter och punktskatter,

SOM INSER vikten av att bekämpa penningtvätt,

HAR BESLUTAT ATT INGÅ DETTA AVTAL.

AVDELNING I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta avtal är att utsträcka det administrativa biståndet och den ömsesidiga rättsliga hjälpen i brottmål mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å den andra, för att bekämpa sådan olaglig verksamhet som avses i Artikel 2.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta avtal skall tillämpas på följande:

a) Förebyggande, upptäckt, utredning, administrativa och straffrättsliga åtgärder mot bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar de avtalsslutande parternas finansiella intressen, i fråga om

— varuhandel i strid med tull- och jordbrukslagstiftningen,

— handel i strid med skattelagstiftningen om mervärdesskatt, särskilda konsumtions-skatter och punktskatter,

— mottagande eller innehållande av medel – även användning av sådana medel i andra syften än dem för vilka de ursprungligen beviljats — ur de avtalsslutande parternas budgetar eller budgetar som förvaltas av dem eller för deras räkning, såsom bidrag och återbetalningar, och

— de avtalsslutande parternas förfaranden för tilldelning av kontrakt.

b) Beslag och indrivning av belopp eller belopp som felaktigt har utbetalats till följd

av sådan olaglig verksamhet som avses i punkt a.

2. Det samarbete som avses i avdelning II (*administrativt bistånd*) och III (*ömsesidig rättslig hjälp*) får inte avslås enbart på den grunden att framställningen avser en överträdelse som den anmodade avtalsslutande parten anser utgöra ett skattebrott eller att den anmodade avtalsslutande partens lagstiftning inte reglerar samma typer av avgifter eller utgifter eller inte innehåller motsvarande bestämmelser eller inte rubricerar gärningen på samma sätt som i den ansökande avtalsslutande partens lagstiftning.

3. Tvätt av vinning av sådan verksamhet som avses i detta avtal ingår i avtalets tillämpningsområde om förbrottet i båda berörda avtalsslutande parter lagstiftning är belagt med frihetsstraff eller annan frihetsinskränkande åtgärd i mer än sex månader.

4. Detta avtal omfattar inte direkt beskattning.

Artikel 3

Fall av mindre betydelse

1. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet får avslå en framställning om samarbete när de avgifter som antas ha tagits ut med för lågt belopp eller som har undandragits uppgår till högst 25 000 euro, eller när det beräknade värdet av varor som exporterats eller importerats utan tillstånd inte överstiger 100 000 euro, såvida inte ärendet med hänsyn till omständigheterna eller vem den misstänkte är anses som mycket allvarligt av den ansökande avtalsslutande parten.

2. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall utan dröjsmål underrätta den ansökande avtalsslutande partens myndighet om skälen till att framställningen om samarbete avslagits.

Artikel 4

Ordre public

Samarbete får vägras om den anmodade avtalsslutande parten anser att verkställighet av framställningen skulle kränka dess suveränitet, medföra fara för dess säkerhet, strida

mot grunderna för dess rättsordning eller andra för den anmodade avtalsslutande partens väsentliga intressen.

Artikel 5

Överlämnande av upplysningar och bevismaterial

1. Alla upplysningar och allt bevismaterial som på något sätt lämnats eller erhållits i kraft av detta avtal skall omfatta sekretess och skall ges samma skydd som motsvarande uppgifter har enligt den nationella lagstiftningen hos den avtalsslutande part som tagit emot uppgifterna och enligt de motsvarande bestämmelser som tillämpas på gemenskapens institutioner.

Sådana upplysningar och sådant bevismaterial får inte överlämnas till andra än dem som behöver tillgång till dem på grund av sin ställning vid institutioner inom EG, dess medlemsstater eller Schweiziska edsförbundet och får inte heller användas för andra ändamål än dem som omfattas av tillämpningsområdet för detta avtal.

2. De upplysningar och det bevismaterial som den ansökande avtalsslutande parten erhåller enligt detta avtal får överlämnas till varje annan avtalsslutande part om denna avtalsslutande part genomför en utredning som inte utesluter samarbete eller om det finns konkreta indikationer på att den avtalsslutande parten med fördel skulle kunna företa en sådan utredning. Upplysningar och bevismaterial får inte överlämnas i andra syften än de som avses i detta avtal.

3. Överlämnandet av upplysningar och bevismaterial som erhållits i kraft av detta avtal från en avtalsslutande part till en eller flera avtalsslutande parter kan inte överklagas inom den först anmodade avtalsslutande partens territorium.

4. Alla avtalsslutande parter som erhåller upplysningar eller bevismaterial enligt punkt 2 förbinder sig att respektera de inskränkningar i användningen av dessa som den anmodade avtalsslutande parten krävde av den ansökande avtalsslutande parten då uppgifterna och bevismaterialet först överlämnades.

5. För att upplysningar och bevismaterial som erhållits med tillämpning av detta avtal

skall kunna överlämnas av en avtalsslutande part till tredjeland krävs tillstånd från den avtalsslutande part som ursprungligen tillhandahöll upplysningarna och bevismaterialet.

Artikel 6

Sekretess

Den ansökande avtalsslutande parten får kräva att den anmodade avtalsslutande parten belägger framställningen och dess innehåll med sekretess, utom i det fall detta skulle vara oförenligt med verkställighet av framställningen. Om den anmodade avtalsslutande parten inte kan efterkomma sekretesskravet skall den informera den ansökande avtalsslutande partens myndighet om detta i förväg.

AVDELNING II

Administrativt bistånd

Kapitel 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 7

Förhållande till andra avtal

Denna avdelning påverkar varken bestämmelserna om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål eller de mer långtgående skyldigheterna i fråga om administrativt bistånd eller fördelaktigare bestämmelser i bilaterala eller multilaterala samarbetsavtal mellan de avtalsslutande parterna, till exempel tilläggsprotokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor av den 9 juni 1997.

Artikel 8

Tillämpningsområde

1. De avtalsslutande parterna skall lämna varandra ömsesidigt bistånd för att bekämpa sådan olaglig verksamhet som avses i detta avtal, bland annat genom att förebygga, upp-

täcka och utreda transaktioner och andra handlingar alternativt underlåtenhet att handla som strider mot relevant lagstiftning.

2. Bistånd enligt den här avdelningen skall lämnas av de avtalsslutande parternas samtliga administrativa myndigheter med behörighet att göra administrativa utredningar eller väcka åtal, också när dessa myndigheter utövar sina befogenheter på rättsliga myndigheters begäran.

Om en brottsutredning utförs av rättsliga myndigheter eller under deras ledning skall dessa myndigheter avgöra om en därmed sammanhängande begäran om ömsesidigt bistånd eller samarbete har lagts fram enligt bestämmelserna om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål eller enligt den här avdelningen.

Artikel 9

Behörighet

1. De avtalsslutande parternas myndigheter skall tillämpa bestämmelserna i den här avdelningen inom ramen för sin behörighet enligt nationell lagstiftning. Inga bestämmelser i den här avdelningen får tolkas som ingrepp i den behörighet de avtalsslutande parternas myndigheter tilldelats enligt nationella bestämmelser i den mening som avses i denna avdelning.

Myndigheterna skall gå till väga som om de handlade på eget initiativ eller på begäran av en annan av samma avtalsslutande parts myndigheter. Myndigheterna skall därvid utnyttja alla rättsliga medel de har enligt nationell lagstiftning för att tillmötesgå framställningen.

2. Framställningar till myndigheter som inte är behöriga skall utan dröjsmål vidarebefordras av dem till den behöriga myndigheten.

Artikel 10

Proportionalitet

Den anmodade avtalsslutande partens myndigheter får avslå en begäran om samarbete när det tydligt framgår att

a) antalet framställningar och arten av framställningarna som görs av den ansökan-

de avtalsslutande parten inom en viss tidsperiod innebär en oproportionerlig administrativ börda för den anmodade avtalsslutande parten,

b) den ansökande avtalsslutande partens myndighet inte har uttömt de vanliga informationskällor som den, beroende på omständigheterna, hade kunnat använda sig av för att skaffa de begärda uppgifterna utan att äventyra det önskade resultatet.

Artikel 11

Samordningsenheter

1. Varje avtalsslutande part skall utse en eller flera centrala enheter som skall vara behöriga att behandla sådana ansökningar om administrativt bistånd som avses i den här avdelningen.

Dessa enheter skall vända sig till de behöriga administrativa myndigheterna för verkställighet av den begärda hjälpen.

2. Samordningsenheterna skall kommunicera direkt med varandra.

3. Samordningsenheternas verksamhet utsluter i brådskande fall inte direkt samarbete mellan avtalsparternas övriga myndigheter med behörighet inom detta avtals tillämpningsområden. Samordningsenheterna skall informeras om alla åtgärder som rör sådant direkt samarbete.

4. I samband med den anmälan som föreskrivs i Artikel 44.2 skall de avtalsslutande parterna meddela vilka myndigheter som betraktas som samordningsenheter enligt den här artikeln.

Kapitel 2

Bistånd efter en framställning

Artikel 12

Framställningar om upplysningar

1. Efter en framställning från den ansökande avtalsslutande partens myndighet skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet, inom detta avtals tillämpningsområ-

de, till denna myndighet lämna alla upplysningar som den eller andra av den anmodade avtalsslutande partens myndigheter har tillgång till och som möjliggör för den ansökande partens myndighet att förebygga, upptäcka eller vidta rättsliga åtgärder mot sådan olaglig verksamhet som avses i avtalet eller som behövs för att indriva en fordran. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall göra alla administrativa efterforskningar som krävs för att erhålla dessa upplysningar.

2. De upplysningar som lämnas skall åtföljas av rapporter och andra handlingar, eller åtminstone av vidimerade kopior eller utdrag ur de rapporter och handlingar på vilka upplysningarna bygger och som den anmodade avtalsslutande partens myndigheter har i sin besittning eller som har utarbetats eller inhämtats för att tillmötesgå en framställning om upplysningar.

3. Genom överenskommelse mellan en ansökande avtalsslutande parts myndighet och en anmodad avtalsslutande parts myndighet, och i enlighet med närmare instruktioner från den sistnämnda, skall för ändamålet bemyndigade företrädare för den ansökande avtalsslutande partens myndighet ges tillträde till den anmodade avtalsslutande partens myndigheters kontor samt tillgång till sådana handlingar och upplysningar som avses i punkt 1 som är i denna avtalsparts besittning och avser preciserad olaglig verksamhet som omfattas av detta avtals tillämpningsområde. Dessa företrädare skall ha rätt att ta kopior av dokumentationen.

Artikel 13

Framställningar om övervakning

Efter en framställning från en ansökande avtalsslutande parts myndighet skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet så långt möjligt säkerställa att det inte förekommer varuhandel som strider mot sådana bestämmelser som avses i Artikel 2. Denna övervakning kan avse personer som på goda grunder misstänks för delaktighet i olaglig verksamhet eller förberedelse till sådan, samt platser, transportmedel och varor med anknytning till sådan verksamhet.

Artikel 14

Delgivning och överlämnande per post

1. Efter en framställning från en ansökande avtalsslutande parts myndighet skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet, i enlighet med den anmodade avtalsslutande partens nationella lagstiftning, delge eller låta delge adressaten alla instrument och beslut som härrör från den ansökande avtalsslutande partens behöriga myndigheter och som omfattas av detta avtals tillämpningsområde.

2. Framställningen om delgivning skall ange syftet med instrumentet eller det beslut som skall delges och skall åtföljas av en översättning till den anmodade partens officiella språk eller något annat språk som godtas av denna avtalsslutande part.

3. De avtalsslutande parterna får direkt per post översända delgivningsinstrument och framställningar om upplysningar samt handlingar till aktörer som omfattas av tredje och fjärde strecksatsen i Artikel 2.1 a och som är bosatta inom den andra avtalsslutande partens territorium.

Dessa aktörer kan följa upp detta översändande och tillhandahålla relevanta handlingar och upplysningar i den form som föreskrivs i de bestämmelser och avtal som ligger till grund för tilldelningen av de medel som det är fråga om.

Artikel 15

Framställningar om utredningar

1. På en ansökande avtalsslutande parts begäran skall den anmodade avtalsslutande parten genomföra eller låta genomföra lämpliga utredningar av aktiviteter eller beteenden som utgör sådan olaglig verksamhet som avses i detta avtal eller som föranleder den ansökande avtalsslutande partens myndighet att på goda grunder misstänka sådan olaglig verksamhet.

2. Den anmodade avtalsslutande parten skall utnyttja alla de lagliga befogenheter den har till sitt förfogande enligt sin nationella lagstiftning som om den handlade för egen räkning eller på en framställning från en annan myndighet i sin egen medlemsstat, inklu-

sive genom ingripande eller med ett tillstånd från rättsliga myndigheter om ett sådant tillstånd är nödvändigt.

Bestämmelsen påverkar inte de finansiella aktörernas samarbetsplikt enligt Artikel 17.

Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall meddela den ansökande avtalsslutande partens myndighet resultaten av undersökningarna. Artikel 12.2 skall gälla i tillämpliga delar.

3. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall utsträcka biståndet till att omfatta alla omständigheter, föremål och personer som har en tydlig anknytning till ändamålet med framställningen om bistånd, utan att det krävs någon kompletterande framställning. I tveksamma fall skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet först kontakta den ansökande avtalsslutande partens myndighet.

Artikel 16

Närvaro av personal med bemyndigande från den ansökande avtalsslutande partens myndighet

1. Efter överenskommelse mellan den ansökande avtalsslutande partens myndighet och den anmodade avtalsslutande partens myndighet får personal från den ansökande avtalsslutande partens myndighet närvara vid de utredningar som avses i föregående Artikel. Sådan närvaro behöver inte godkännas av den person eller finansiella aktör hos vilken utredningen äger rum.

2. Personalen från den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall hela tiden svara för genomförandet av utredningarna. Personal från den ansökande avtalsslutande partens myndighet får inte på eget initiativ utöva de befogenheter som tillkommer företrädare för den anmodade avtalsslutande partens myndighet.

De skall emellertid ha tillgång till samma lokaler och samma handlingar som tjänstemännen på den anmodade avtalsslutande partens myndighet, genom dessas förmedling och endast i den utsträckning det är befogat för att den pågående utredningen skall kunna genomföras.

3. Bemyndigandet får vara förenat med vissa villkor.

4. Upplysningar som kommer till den ansökande avtalsslutande partens myndighets kännedom får inte användas som bevismaterial innan överlämnandet av handlingarna avseende genomförandet av utredningen har tillåtits.

Artikel 17

Samarbetskyldighet

De finansiella aktörerna är skyldiga att medverka till verkställighet av en framställning om administrativt bistånd, genom att lämna tillträde till sina lokaler, ge tillgång till transportmedel och handlingar samt lämna alla relevanta upplysningar.

Artikel 18

Krav på utformning och innehåll för framställningar om bistånd

1. Framställningar om bistånd skall vara skriftliga. Dokument som är nödvändiga för att handlägga framställningen skall bifogas denna.

I brådskande fall får muntliga framställningar godtas, men de måste snarast möjligt bekräftas skriftligen.

2. Framställningarna skall åtföljas av följande uppgifter:

- a) Ansökande myndighet.
- b) Begärd åtgärd.
- c) Ändamålet och skälet till framställningen.
- d) Tillämpliga lagar och andra författningar.
- e) Så noggranna och utförliga uppgifter som möjligt om de fysiska eller juridiska personer som är föremål för undersökning.
- f) En kortfattad redogörelse för de relevanta omständigheterna och för de undersökningar som redan har genomförts, med undantag av fall som anges i Artikel 14.

3. Framställningarna skall avfattas på ett språk som används officiellt av den anmoda-

de avtalsslutande parten eller på ett språk som kan godtas av denna part.

4. Felaktiga eller ofullständiga framställningar får korrigeras eller kompletteras. Under tiden skall de åtgärder som krävs för att efterkomma framställningen inledas.

Artikel 19

Användning av uppgifterna

1. De erhållna uppgifterna får användas endast för de ändamål som anges i detta avtal. Om någon av de avtalsslutande parterna begär att få använda uppgifterna för andra ändamål skall den i förväg inhämta skriftligt tillstånd från den myndighet som tillhandahöll uppgifterna. Sådan användning skall då omfattas av de begränsningar som den myndigheten fastställer.

2. Punkt 1 skall inte hindra att uppgifterna används i rättsliga eller administrativa förfaranden som senare inleds till följd av att den lagstiftning som avses i framställningen om administrativt bistånd inte efterlevs om samma förutsättningar för att lämna bistånd föreligger. Den behöriga myndigheten hos den avtalsslutande part som har tillhandahållit uppgifterna skall genast underrättas om en sådan användning.

3. De avtalsslutande parterna får i sina protokoll, rapporter och vittnesmål och i samband med domstolsförfaranden åberopa sig på upplysningar som samlats in och handlingar som konsulterats i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

Kapitel 3

Bistånd på eget initiativ

Artikel 20

Bistånd på eget initiativ

1. De samarbetsformer som anges i föregående kapitel kan äga rum utan att det först krävs en framställning från någon av de avtalsslutande parterna.

2. Den avtalsslutande parts myndighet som överlämnar upplysningar får, i enlighet med den nationella lagstiftningen, uppställa villkor för användningen av upplysningarna för den mottagande avtalsslutande partens myndighet.

3. Alla de avtalsslutande parternas myndigheter skall vara bundna av dessa bestämmelser.

Kapitel 4

Särskilda samarbetsformer

Artikel 21

Gemensamma insatser

1. När transaktionsvolymen och de risker med avseende på skatter och bidrag som är förenade med import, export och transitering av varor är av sådan omfattning att det finns risk för avsevärda negativa budgetkonsekvenser för de avtalsslutande parterna, får dessa enas om gemensamma gränsöverskridande åtgärder för att förebygga och vidta straffrättsliga åtgärder mot olaglig verksamhet som omfattas av detta avtals tillämpningsområde.

2. Samordningsenheten eller en myndighet som utses av samordningsenheten skall samordna och planera gränsöverskridande insatser.

Artikel 22

Gemensamma särskilda utredningsgrupper

1. Myndigheterna i flera avtalsslutande parter kan i samförstånd inrätta en gemensam särskild utredningsgrupp med placering på en av de avtalsslutande parternas territorium.

2. Utredningsgruppen skall genomföra komplicerade utredningar som kräver omfattande resurser och samordna gemensamma insatser.

3. Deltagande i en sådan utredningsgrupp skall inte ge företrädare för avtalsslutande parter myndigheter som ingår i gruppen be-

fogenhet att ingripa på den avtalsslutande parts territorium där utredningarna äger rum.

Artikel 23

Sambandsmän

1. De avtalsslutande parternas behöriga myndigheter får komma överens om att avdela en avtalsslutande parts sambandsmän till behöriga myndigheter hos en annan avtalsslutande part för att för viss tid eller tills vidare lämna ömsesidigt stöd i genomförandet av det administrativa biståndet.

2. Sambandsmännen skall lämna yttranden och bistånd. De skall inte ha befogenhet att självständigt ingripa inom den mottagande avtalsslutande partens territorium. Med medgivande eller på begäran av de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter får de göra följande:

- a) Underlätta och påskynda utbytet av upplysningar.
- b) Bistå i utredningsarbetet.
- c) Vara hjälplig med handläggningen av framställningar om bistånd.
- d) Ge mottagarlandet råd och bistånd vid utarbetandet och genomförandet av gränsöverskridande insatser.
- e) Utföra andra uppgifter som de avtalsslutande parterna kommer överens om samsamman.

3. De närmare bestämmelserna skall fastställas i samförstånd mellan de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter.

4. Sambandsmännen får företräda en eller flera avtalsslutande parter intressen.

Kapitel 5

Indrivning

Artikel 24

Indrivning

1. Efter en framställning från den ansökande avtalsslutande parten skall den anmodade avtalsslutande parten ombesörja indrivning av fordringar som omfattas av tillämpningsområdet för detta avtal på samma sätt som om det handlade om dess egna fordringar.

2. Till en framställning om indrivning av en fordran skall bifogas ett original eller en bestyrkt kopia av den handling, utfärdad av den ansökande avtalsslutande parten, som tillåter indrivningen och i förekommande fall original eller bestyrkta kopior av andra handlingar som krävs för indrivningen.

3. Den anmodade avtalsslutande parten skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkra indrivning av fordran.

4. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall överföra det indrivna beloppet till den ansökande avtalsslutande partens myndighet. Den får efter överenskommelse med den ansökande avtalsslutande parten göra avdrag för en procentsats motsvarande sina administrativa kostnader.

5. Trots vad som sägs i punkt 1 åtnjuter de fordringar som skall indrivnas inte nödvändigtvis samma förmånsrätt som fordringar av samma slag som uppstår inom den anmodade avtalsslutande partens territorium.

AVDELNING III

Öms

Förhållande till andra avtal

1. Bestämmelserna i denna avdelning avser att komplettera den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål av den 20 april 1959 samt den europeiska konventionen om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott av den 8 november 1990 och skall göra det lättare att tillämpa dem mellan de avtalsslutande parterna.

2. Gynnsammare bestämmelser i bilaterala eller multilaterala avtal mellan de avtalsslutande parterna skall inte påverkas.

Artikel 26

Förfaranden där ömsesidig rättslig hjälp lämnas

1. Ömsesidig rättslig hjälp skall även lämnas i följande fall:

a) I förfaranden där det är fråga om gärningar som är straffbara enligt nationell lagstiftning i en av två avtalsslutande parter eller enligt båda de avtalsslutande parternas lag-

stiftning med avseende på överträdelser av bestämmelser som beivras av administrativa myndigheter och vars beslut kan överklagas till en domstol som är behörig att handlägga brottmål.

b) I civilmål som handläggs gemensamt med brottmål så länge brottmålsdomstolen ännu inte slutgiltigt avgjort brottmålet.

c) Avseende gärningar eller överträdelser för vilka en juridisk person i den ansökande avtalsslutande parten kan ställas till ansvar.

2. Ömsesidig rättslig hjälp skall även lämnas för utredningar och förfaranden som avser beslag eller förverkande av hjälpmedel vid och vinning av sådana brott.

Artikel 27

Överlämnande av framställningar

1. Framställningar som görs med stöd av denna avdelning skall överlämnas av den ansökande avtalsslutande partens myndighet, antingen via den anmodade avtalsslutande partens behöriga centrala myndighet eller direkt till den myndighet hos den avtalsslutande parten som är behörig att verkställa den ansökande avtalsslutande partens framställning. Den ansökande avtalsslutande partens myndighet, och i förekommande fall den anmodade avtalsslutande partens myndighet, skall översända en kopia av framställningen till sina respektive centrala myndigheten för kännedom.

2. Alla handlingar som avser framställningen eller dess verkställighet får överlämnas via samma kanaler. De skall överlämnas, åtminstone i kopia, direkt till den anmodade avtalsslutande partens myndighet.

3. Om den myndighet hos den avtalsslutande parten som tar emot framställningen inte är behörig att lämna rättslig hjälp skall den utan dröjsmål överlämna framställningen till den behöriga myndigheten.

4. Felaktiga eller ofullständiga framställningar skall verkställas i den mån de innehåller tillräckliga upplysningar för att verkställa dem, utan att det påverkar den ansökande avtalsslutande partens myndighets möjligheter att senare korrigera dem. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall under-

rätta den ansökande avtalsslutande partens myndighet om bristerna och bevilja en frist för att göra rättelser.

Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall utan dröjsmål till den ansökande avtalsslutande partens myndighet översända alla andra upplysningar som kan bidra till att denna kan komplettera framställningen eller utvidga den till att även omfatta andra åtgärder.

5. De avtalsslutande parterna skall vid den anmälan som krävs enligt Artikel 44.2 meddela vilka myndigheter som är centrala myndigheten vid tillämpningen av den här artikeln.

Artikel 28

Översändande per post

1. De avtalsslutande parterna skall i regel översända rättegångshandlingar direkt via post till personer på den andra avtalsslutande partens territorium vid förfaranden mot sådan olaglig verksamhet som avses i detta avtal.

2. Om den avtalsslutande partens myndighet som utfärdat handlingarna vet eller har anledning att tro att mottagaren endast förstår ett annat språk skall handlingarna, eller åtminstone de viktigaste delarna av dem, åtföljas av en översättning till detta andra språk.

3. Den avsändande avtalsslutande partens myndighet skall underrätta mottagaren om att inga tvångsåtgärder eller sanktioner får verkställas direkt av den myndigheten inom den andra avtalsslutande partens territorium.

4. Alla rättegångshandlingar skall åtföljas av ett meddelande som upplyser mottagaren om att den myndighet som anges i meddelandet kan lämna upplysningar om mottagarens rättigheter och skyldigheter med avseende på handlingen.

Artikel 29

Interimistiska åtgärder

1. Inom ramen för sin nationella lagstiftning och sin behörighet samt på begäran av den ansökande avtalsslutande partens myn-

dighet skall den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndighet förordna om sådana interimistiska åtgärder som krävs för att bevara ett rådande förhållande, skydda hotade rättsliga intressen eller säkra bevismaterial, om framställningen inte framstår som uppenbart ogrundat.

2. Frysning och beslag i förebyggande syfte skall beslutas avseende de hjälpmedel vid brott och den vinning av brott som begäran om ömsesidigt bistånd avser. Om vinningen av brottet helt eller delvis inte längre existerar skall samma åtgärder beslutas avseende tillgångar som finns inom den anmodade avtalsslutande partens territorium och som motsvarar värdet av vinningen.

Artikel 30

Närvaro av företrädare för den ansökande avtalsslutande partens myndigheter

1. Den anmodade avtalsslutande parten skall på den ansökande avtalsslutande partens begäran låta företrädare för den sistnämndas myndigheter närvara när framställningen om ömsesidig rättslig hjälp verkställs. Det skall inte krävas att den person som berörs av åtgärden godkänner närvaron.

Tillstånd att närvara får vara förenat med vissa villkor.

2. De närvarande personerna skall ha tillgång till samma lokaler och samma handlingar som företrädarna för den anmodade avtalsslutande partens myndighet genom dess förmedling och endast i den utsträckning som krävs för verkställigheten av framställningen om ömsesidig rättslig hjälp. De får i synnerhet ges tillstånd att ställa eller föreslå frågor samt föreslå utredningsåtgärder.

3. Närvaron får inte leda till att uppgifter röjs för andra personer än de som är behöriga enligt föregående punkter i strid med reglerna om sekretess eller den berörda personens rättigheter. Upplysningar som kommer till den ansökande avtalsslutande partens myndighets kännedom får inte användas som bevismaterial innan beslutet om överlämnande av verkställighetshandlingarna vunnit laga kraft.

Artikel 31

Husrannsakan och beslag

1. De avtalsslutande parterna får inte som villkor för att lämna biträde som avser husrannsakan och beslag ställa upp annat än följande:

a) För den gärning som har föranlett framställningen skall enligt båda avtalsslutande parter lagstiftning vara stadgat frihetsstraff eller annan frihetsinskränkande åtgärd med ett straffmaximum på minst sex månader, eller enligt lagstiftningen hos den ena av de båda avtalsslutande parterna en motsvarande påföljd och gärningen enligt den andra avtalsslutande partens lagstiftning hänförs till en överträdelse av bestämmelser som beivras av administrativa myndigheter, vars beslut kan överklagas till domstol som är behörig att handlägga brottmål.

b) Verkställigheten skall vara förenlig med den anmodade avtalsslutande partens lagstiftning.

2. Framställningar om husrannsakan och beslag avseende penningtvättbrott inom detta avtals tillämpningsområde skall också accepteras om förbrottet enligt båda avtalsslutande parter lagstiftning kan leda till frihetsstraff eller frihetsinskränkande åtgärd i mer än sex månader.

Artikel 32

Framställning om upplysningar rörande banker och finansiella institut

1. Om villkoren i Artikel 31 är uppfyllda skall den anmodade avtalsslutande parten verkställa de framställningar om ömsesidig rättslig hjälp som avser erhållande och överföring av upplysningar rörande banker och finansiella institut, däribland följande:

a) Identifiering av och upplysningar om bankkonton som öppnats i banker inom dess territorium och som personer under utredning innehar, har fullmakt för eller kontrollerar.

b) Identifiering av och alla upplysningar om banktransaktioner som genomförts från, till eller via ett eller flera bankkonton eller av utpekade personer under en given period.

2. Inom ramen för vad som är tillåtet i liknande nationella fall enligt den nationella straffprocesslagen får den anmodade avtalsslutande parten besluta om övervakning under viss bestämd tid av banktransaktioner från, till eller via ett eller flera bankkonton eller av utpekade personer, samt meddela resultaten till den ansökande avtalsslutande parten. Beslut om övervakning av transaktioner och meddelande av resultaten skall i varje enskilt fall fattas av den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndigheter och skall stå i överensstämmelse med denna avtalsslutande parts nationella lagstiftning. Den ansökande och den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndigheter skall komma överens om hur övervakningen skall genomföras i praktiken.

3. Varje avtalsslutande part skall vidta nödvändiga åtgärder för att finansiella institut under en tidsperiod som skall pågå under så lång tid som är nödvändigt för att inte äventyra resultaten inte för den berörda kunden eller tredje man skall röja att åtgärder vidtas på den ansökande avtalsslutande partens begäran eller att en utredning pågår.

4. Den myndighet hos en avtalsslutande part som gör framställningen skall ange följande:

a) Varför den anser att de begärda upplysningarna kan vara av avgörande betydelse för utredningen av brottet.

b) På vilka grunder den antar att banker inom den anmodade avtalsslutande partens territorium för dessa konton och, i den utsträckning den har indicier på detta, vilka banker som kan vara inblandade.

c) Alla övriga upplysningar som kan underlätta verkställigheten av framställningen.

5. En avtalsslutande part får inte åberopa banksekretess som skäl för att vägra varje form av samarbete med avseende på en framställning om ömsesidig rättslig hjälp från en annan avtalsslutande part.

Artikel 33

Kontrollerade leveranser

1. Den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndighet skall åta sig att på den ansökande avtalsslutande partens myndighets

begäran göra det möjligt att tillåta kontrollerade leveranser inom sitt territorium vid utredningar av brott som kan leda till utlämning.

2. Beslut att genomföra kontrollerade leveranser skall i varje enskilt fall fattas av den anmodade avtalsslutande partens behöriga myndigheter med iakttagande av den partens nationella lagstiftning.

3. De kontrollerade leveranserna skall genomföras i enlighet med förfaranden som föreskrivs i den anmodade avtalsslutande partens lagstiftning. Det är denna parts behöriga myndigheter som skall ha rätt att agera, leda insatser och kontrollera dem.

Artikel 34

Överlämnande för förverkande eller återställande

1. På den ansökande avtalsslutande partens begäran får föremål, handlingar, penningmedel eller andra tillgångar som är föremål för en säkerhetsåtgärd överlämnas för att förverkas eller återställas till rättsinnehavaren.

2. Den anmodade avtalsslutande parten får inte vägra överlämnande av den anledningen att tillgångarna motsvarar en skatte- eller tullskuld.

3. Rättigheterna för tredje man i god tro skall inte påverkas.

Artikel 35

Påskyndat förfarande för ömsesidig rättslig hjälp

1. Den anmodade avtalsslutande partens myndighet skall verkställa framställningen om ömsesidig rättslig hjälp så snart som möjligt och skall ta största möjliga hänsyn till de rättegångsfrister och andra frister som anges av den ansökande avtalsslutande partens myndighet, som skall ange skälen till dessa frister.

2. Om en framställning inte alls eller endast delvis kan verkställas i enlighet med den ansökande avtalsslutande partens krav skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet utan dröjsmål underrätta den ansökande av-

talsslutande partens myndighet och ange på vilka villkor framställningen skulle kunna verkställas. Den ansökande och den anmodade partens myndighet kan därefter enas om att vidta ytterligare åtgärder som rör framställningarna, vid behov genom att göra åtgärderna avhängiga av dessa villkor.

Om man kan förutse att den av den ansökande avtalsslutande parten fastställda tidsfristen för att framställningen skall kunna verkställas inte kan hållas, och om de skäl som avses i punkt 1 andra meningen, tydligt visar att varje försening kommer att leda till väsentliga störningar av förfarandet för den ansökande avtalsslutande parten skall den anmodade avtalsslutande partens myndighet omgående meddela den beräknade tid som behövs för att verkställa framställningen. Den ansökande avtalsslutande partens myndigheten skall omgående meddela om den ändå håller fast vid sin framställning. Den ansökande och den anmodade avtalsslutande partens myndighet kan därefter komma överens om vilka ytterligare åtgärder som skall vidtas i fråga om framställningen.

Artikel 36

Användning av upplysningar och bevismaterial

Upplysningar och bevismaterial som överlämnats inom ramen för förfarandet för ömsesidig rättslig hjälp får förutom för det förfarande för vilket ömsesidig rättslig hjälp begärts även användas i följande syften:

a) I ett straffrättsligt förfarande inom den ansökande avtalsslutande partens territorium mot andra personer som också deltagit i den överträdelse som den ömsesidiga rättsliga hjälpen avsåg.

b) När de gärningar som föranlett framställningen utgör ett annat brott för vilket ömsesidig rättslig hjälp också bör lämnas.

c) Vid förfaranden för att förverka hjälpmedel vid och vinning av brott där ömsesidig rättslig hjälp bör lämnas och vid förfaranden för skadestånd och andra anspråk som härrör från gärningar för vilka ömsesidig rättslig hjälp skulle ha lämnats.

Artikel 37

Överlämnande på eget initiativ

1. Inom ramen för sin nationella lagstiftning och sin behörighet får en avtalsslutande parts rättsliga myndigheter på eget initiativ överlämna upplysningar och bevismaterial till en annan avtalsslutande parts rättsliga myndigheter när de anses kunna vara till nytta för den mottagande avtalsslutande partens myndighet för att inleda eller slutföra utredningar eller förfaranden, eller när upplysningarna och bevismaterialet kan föranleda myndigheten att överlämna en framställning om ömsesidig rättslig hjälp.

2. Den myndighet hos en avtalsslutande part som överlämnar upplysningarna och bevismaterialet får i överensstämmelse med sin nationella lagstiftning förena användningen av dessa upplysningar och bevismaterial vid den mottagande avtalsslutande partens myndighet med vissa villkor.

3. Alla myndigheter hos de avtalsslutande parterna skall vara bundna av dessa villkor.

Artikel 38

Den anmodade avtalsslutande partens förfaranden

En framställning om ömsesidig rättslig hjälp skall inte påverka de rättigheter som kan tillkomma den ansökande avtalsslutande parten i dess egenskap av målsägande i samband med brottmålsförfaranden enligt nationell lagstiftning vid den anmodade avtalsslutande partens myndigheter.

AVDELNING IV

Slutbestämmelser

Artikel 39

Gemensam kommitté

1. Härmed inrättas en gemensam kommitté, som skall vara sammansatt av företrädare för de avtalsslutande parterna och ansvara för att detta avtal tillämpas på ett riktigt sätt. I detta

syfte skall den avge rekommendationer och fatta beslut i de fall som föreskrivs i detta avtal. Den skall fatta sina beslut i samförstånd.

2. Den gemensamma kommittén skall själv fastställa sin arbetsordning, som bland andra bestämmelser skall innehålla föreskrifter om sammankallande av möten, utnämning av sin ordförande och dennes mandat.

3. Den gemensamma kommittén skall sammanträda i mån av behov och minst en gång om året. Varje avtalsslutande part får begära att ett möte sammankallas.

4. Den gemensamma kommittén får fatta beslut om att inrätta alla slags arbetsgrupper och expertpaneler som kan bistå den vid fullgörandet av dess uppgifter.

Artikel 40

Twistlösning

1. Varje avtalsslutande part får hänskjuta alla tvister om tolkning eller tillämpning av detta avtal till den gemensamma kommittén, i synnerhet om en part anser att en annan avtalsslutande part vid upprepade tillfällen inte efterkommer framställningar om samarbete som görs till denna.

2. Kommittén skall försöka lösa tvisten så snart som möjligt. Alla upplysningar som kan vara till nytta för att noggrant utreda situationen i syfte att finna en godtagbar lösning skall lämnas till den gemensamma kommittén. För detta ändamål skall den gemensamma kommittén undersöka alla möjligheter att säkerställa en korrekt tillämpning av detta avtal.

Artikel 41

Ömsesidighet

1. Den anmodade avtalsslutande partens myndigheter får avslå en framställning om samarbete om den ansökande avtalsslutande parten vid upprepade tillfällen inte efterkommer en framställning om samarbete i liknande fall.

2. Innan en framställning om samarbete avslås med hänvisning till bristande ömsesidighet skall den gemensamma kommittén in-

formeras och beredas tillfälle att yttra sig i frågan.

Artikel 42

Revidering

Om en avtalsslutande part önskar en revidering av detta avtal skall ett sådant förslag lämnas till den gemensamma kommittén, som skall avge rekommendationer bland annat för att inleda förhandlingar.

Artikel 43

Geografiskt tillämpningsområde

Detta avtal skall tillämpas inom Schweiziska edsförbundets territorium, å ena sidan, och inom de territorier där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt på de villkor som anges i det fördraget, å andra sidan.

Artikel 44

Ikraftträdande

1. Detta avtal skall ingås på obestämd tid.
2. Detta avtal skall ratificeras eller godkännas av de avtalsslutande parterna enligt deras egna förfaranden. Det skall träda i kraft första dagen i andra månaden efter den sista anmälan av ratifikations- eller godkännande-instrument.
3. Fram till dess att detta avtal träder i kraft får varje avtalsslutande part i samband med den anmälan som avses i punkt 2 eller vid någon senare tidpunkt börja tillämpa det i förbindelserna med andra parter som gjort samma förklaring. Sådana förklaringar skall börja gälla nittio dagar efter det att de har deponerats.

Artikel 45

Uppsägning

Europeiska gemenskapen eller Schweiziska edsförbundet får säga upp detta avtal genom att anmäla detta till den andra avtalsslutande

parten. Uppsägningen får verkan sex månader efter det att anmälan om uppsägningen mottagits.

Artikel 46

Giltighetstid

Bestämmelserna i detta avtal skall vara tillämpliga på framställningar avseende olaglig verksamhet som ägt rum minst sex månader efter den dag då avtalet undertecknades.

Artikel 47

Utvidgning av avtalet till att omfatta EU:s nya medlemsstater

1. Alla stater som blir medlemsstater i Europeiska unionen får efter skriftlig anmälan till de avtalsslutande parterna bli avtalsslutande part i detta avtal.
2. Avtalstexten på den nya medlemsstatens språk, i den lydelse som fastställs av Europeiska unionens råd, skall bestyrkas genom skriftväxling mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet. Den skall ha giltighet enligt Artikel 48.
3. För en ny medlemsstat som ansluter sig till detta avtal träder det i kraft nittio dagar efter det att medlemsstatens anslutningsinstrument deponerats eller, om avtalet vid denna tidpunkt ännu inte har trätt i kraft, den dag då avtalet träder i kraft.
4. Om detta avtal ännu inte har trätt i kraft när en anslutande stat deponerar sitt anslutningsinstrument, skall Artikel 44.3 tillämpas på de nya medlemsstaterna.

Artikel 48

Språk

1. Detta avtal är upprättat i två exemplar på danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, nederländska, polska, portugisiska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

2. Den maltesiska versionen av detta avtal skall bestyrkas av de avtalsslutande parterna genom skriftväxling. Den skall ha samma giltighet som de språk som anges i punkt 1.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Utfärdat i den 200x

För xxx

För xxx

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för

KONUNGARIKET BELGIEN,
REPubLIKEN TJECKIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
REPubLIKEN ESTLAND,
REPubLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN,
REPubLIKEN FRANKRIKE,
IRLAND,
REPubLIKEN ITALIEN,
REPubLIKEN CYPERN,
REPubLIKEN LETTLAND,
REPubLIKEN LITAUEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
REPubLIKEN UNGERN,
REPubLIKEN MALTA,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPubLIKEN ÖSTERRIKE,
REPubLIKEN POLEN,
REPubLIKEN PORTUGAL,
REPubLIKEN SLOVENIEN,
REPubLIKEN SLOVAKIEN,
REPubLIKEN FINLAND,
KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET,

å andra sidan, som församlats i Luxemburg den 26 oktober 2004 för att underteckna avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om bekämpande av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras finansiella intressen, har antagit följande gemensamma förklaringar som fogas till denna slutakt:

1. Gemensam förklaring om penningtvätt.
2. Gemensam förklaring om Schweiziska edsförbundets samarbete med Eurojust och, om möjligt, det europeiska rättsliga nätverket.

Dessutom har de befullmäktigade ombuden för Europeiska unionens medlemsstater och för Europeiska gemenskapen samt de befullmäktigade ombuden för Schweiziska edsförbundet antagit det godkända förhandlingsprotokoll som fogas till denna slutakt. Det godkända protokollet skall vara bindande.

Utfärdad i den 200x

För x

För x

GEMENSAM FÖRKLARING OM PENNINGTVÄTT

De avtalsslutande parterna är eniga om att termen förbrott i Artikel 2.3 i avtalet om samarbete om bekämpning av penningtvätt skall omfatta även skattebrott eller smuggling i enlighet med schweizisk lagstiftning. Uppgifter som erhålls efter framställan avse-

ende penningtvätt får användas i mål om penningtvätt, utom i det fall talan avser schweiziska personer och alla relevanta handlingar som anknyter till brottet enbart utförts i Schweiz.

GEMENSAM FÖRKLARING OM SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDETS SAMARBETE MED EUROJUST OCH, OM MÖJLIGT, MED DET EUROPEISKA RÄTTSLIGA NÄTVERKET

De avtalsslutande parterna beaktar Schweiziska edsförbundets önskan att kunna utreda möjligheterna att delta i arbetet i Eurojust

och, om möjligt, i det europeiska rättsliga nätverket.

GODKÄNT PROTOKOLL FRÅN FÖRHANDLINGARNA OM AVTALET OM SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET, Å ANDRA SIDAN, OM BEKÄMPANDE AV BEDRÄGERIER OCH ANNAN OLAGLIG VERKSAMHET SOM SKADAR DERAS FINANSIELLA INTRESSEN

De avtalsslutande parterna har överenskommit om följande:

Till Artikel 2.1 a

Uttrycket "bedrägerier och annan olaglig verksamhet" omfattar även smuggling, korruption och penningtvätt av vinning från verksamhet som omfattas av detta avtal, dock med förbehåll för Artikel 2.3.

Uttrycket "varuhandel i strid med tull- och jordbrukslagstiftningen" skall tillämpas oberoende av om varorna passerat (vid avsändning, mottagning eller transitering) den andra avtalsslutande partens territorium.

Uttrycket "handel i strid med skattelagstiftningen om mervärdesskatt, särskilda konsumtionsskatter och punktskatter" skall tillämpas oberoende av om varorna eller tjänsterna passerat (vid avsändning, mottagning eller transitering) den andra avtalsslutande partens territorium.

Till Artikel 15.2

Uttrycket "lagliga befogenheter den har till sitt förfogande" omfattar förhör, inspektioner och husrannsakan i lokaler och transportmedel, kopiering av handlingar, begäran om upplysningar och beslag av föremål, handlingar och tillgångar.

Till Artikel 16.2 andra stycket

Genom detta stycke medges bl.a. att de närvarande företrädarna får bemyndigas att ställa frågor och föreslå utredningsåtgärder.

Till Artikel 25.2

Med "multilaterala avtal mellan avtalsslutande parter" avses bl.a. från och med dess ikraftträdande avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets anslutning till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengen-regelverket.

Till Artikel 35.1

Med "framställningen om ömsesidig rättslig hjälp" skall även avses överföring av upplysningar och bevismaterial till den ansökande avtalsslutande partens myndighet.

Till Artikel 43

Europeiska kommissionen skall, senast vid avtalets undertecknande, överlämna en vägledande förteckning över de territorier inom vilka detta avtal skall tillämpas.